

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 4Volpp/1/2017
Identifikačné číslo spisu: 9017200083
Dátum vydania rozhodnutia: 29. apríla 2019
Meno a priezvisko: JUDr. Jana Zemková
Funkcia:
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2019:9017200083.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Zemkovej PhD. a zo sudcov JUDr. Nory Halmovej, JUDr. Milana Moravu, JUDr. Petry Príbelskej PhD. a JUDr. Jarmily Urbancovej, v právnej veci žalobcu: Generálny prokurátor Slovenskej republiky, so sídlom Štúrova 2, Bratislava, proti žalovanej politickej strane: Kotleba - Ľudová strana Naše Slovensko, so sídlom Nový Svet 5667/63, Banská Bystrica, IČO: 36127175, zastúpená: 1. Mgr. Radovan Hrádek, advokát, Drieňová 3, Bratislava, 2. Mgr. Peter Kupka, advokát, Hlavná 23, Trnava, 3. Advokátska kancelária JUDr. Tomáš Rosina, s.r.o., Kukučínova 20, Banská Bystrica, konajúc o žalobe Generálneho prokurátora Slovenskej republiky na rozpustenie politickej strany podľa § 384 a nasl. zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky žalobu Generálneho prokurátora Slovenskej republiky na rozpustenie žalovanej politickej strany Kotleba - Ľudová strana Naše Slovensko zamietá.

Žiaden z účastníkov konania nemá právo na náhradu trov konania.

Odôvodnenie

1.
Žaloba Generálneho prokurátora Slovenskej republiky

1. Dňa 24.05.2017 bola Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej aj „Najvyšší súd SR“ alebo aj „najvyšší súd“) doručená žaloba Generálneho prokurátora Slovenskej republiky (ďalej aj ako „Generálny prokurátor SR“, „GP“, „generálny prokurátor“ alebo „žalobca“) na rozpustenie politickej strany Kotleba - Ľudová strana Naše Slovensko (ďalej aj ako „ĽS Naše Slovensko“, „strana“, „žalovaný“, alebo „žalovaná“) z dôvodu, že Ľudová strana Naše Slovensko koná v rozpore s § 2 ods. 1 zákona č. 85/2005 Z. z. o politických stranách a politických hnutiach (ďalej aj len „zákon č. 85/2005 Z. z.“) tak, že svojím programom a činnosťou porušuje Ústavu Slovenskej republiky (ďalej aj ako „Ústava SR“, alebo „ústava“), zákony a medzinárodné zmluvy. Navrhnuté rozpustenie politickej strany Kotleba - Ľudová strana Naše Slovensko je nevyhnutné v zmysle čl. 29 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky na ochranu práv a slobôd iných.

2. Generálny prokurátor Slovenskej republiky v podanej žalobe označil dva hlavné žalobné body, a to:
A. Program a činnosť ĽS Naše Slovensko
B. Ciele programu a činnosti ĽS Naše Slovensko.

3. K prvému žalobnému bodu Generálny prokurátor SR najprv ozrejmil najvyššiemu súdu všeobecné východiská programu a činnosti strany. Konštatoval, že v programe a činnosti strany je zreteľná priama personálna, názorová a ideologická súvislosť medzi terajšou politickou stranou Kotleba - Ľudová strana Naše Slovensko a politickou stranou Slovenská pospolitosť - Národná strana, ktorá bola rozpustená rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 3SŽ/79/2005-54 zo dňa 01.03.2006, ako aj osobou bývalého „vodcu“ rozpustenej Slovenskej pospolitosti - Národnej strany a súčasného predsedu Kotleba - ĽS Naše Slovensko, ktorým je Ing. Mgr. Marian Kotleba. Spoločným menovateľom oboch politických subjektov je sociálna, nacionálna i náboženská demagógia, vo svojej vulgárnej podobe, nevraživosť voči označeným štátnym, spoločenským a kultúrnym inštitúciám, osobám a skupinám občanov identifikovaným podľa ich národnostnej, náboženskej či rasovej príslušnosti a snaha o odstránenie existujúceho systému demokratického právneho štátu na Slovensku.

4. Podľa žalobcu ĽS Naše Slovensko po obsahovej stránke svoj program stavia najmä na kritike súčasných pomerov. Vo svojom programe a činnosti prostredníctvom populistických argumentov a demagogických sľubov využíva existujúce ťažkosti v sociálnom živote širokých vrstiev obyvateľstva ako aj iné nedostatočne a zdĺhavo riešené spoločenské problémy štátu (najmä rómsku otázku, korupciu či vymožitelnosť práva), pripravuje odstránenie existujúceho systému demokratického právneho štátu na Slovensku a súčasne hovorí o potrebe zásadnej revízie slovenskej zahraničnej, resp. vojenskej politiky. Neponúka síce žiadne uskutočniteľné konštruktívne riešenia, no zato všetky iné politické subjekty vyhlasuje za protinárodné, protištátne a protináboženské. Ich predstaviteľov označuje za zradcov a zapredancov, s ktorými treba urobiť rázny poriadok.

5. Programové dokumenty, ktorými sa strana prezentuje, neponúkajú spôsob ich naplnenia. Majú podobu sumáru hlavných bodov a sú skôr heslovitého charakteru s rôznorodými často až nesúvisiacimi témami. Príznačným neprípustným prvkom v programových dokumentoch Kotleba - ĽS Naše Slovensko a vo verejných vystúpeniach jej predstaviteľov je, že vyjadrujú nerovné postavenie občanov a diskrimináciu príslušníkov národnostnej menšiny vo vzťahu k zaručeným základným právam a slobodám. Hlásajú princíp kolektívnej viny celých skupín menšinového obyvateľstva.

6. Bod 2 programu strany „10 bodov za naše Slovensko!“ má nadpis „Spravíme poriadok s parazitmi v osadách“ a „Ochránime ľudí pred stupňujúcim sa cigánskym terorom“. V programe ĽS Naše Slovensko ide podľa žalobcu o prejavy rasizmu a xenofóbie voči príslušníkom rómskeho obyvateľstva. Rasizmus sa prejavuje predovšetkým voči rómskej menšine, hoci strana často zdôrazňuje, že nie je proti rómsky zameraná. Odkaz na rasistickú ideológiu je možné nájsť napríklad pri poukazovaní na súčasný rozvrat spoločnosti, kedy je „úpadok Slovenska ... dnes už aj genetický a demografický“ (Noviny politickej strany Kotlebu Naše Slovensko 2/2013, článok O slovenskej kríze). Priamejšie je možné rasizmus nájsť vo vyjadreniach o sociálnych a ekonomických podmienkach na Slovensku v súčasnom trhovom hospodárstve, v ktorom sú podľa tvrdení Rómovia zvýhodňovaní: „... stačí mať správnu farbu kože a život na Slovensku sa stáva rozprávkou“ (Slovo Mariana Kotlebu Naše Slovensko 3/2013), taktiež vymedzovanie Rómov ako „cigánskych asociálov a extrémistov“ voči majorite vymedzenej ako „bieli občania SR“ je možné označiť ako prítomnosť rasistickej ideológie v ĽS Naše Slovensko (napr. Slovo Mariana Kotlebu Naše Slovensko 3/2013, Slovo Mariana Kotlebu Naše Slovensko 3/2014). Rasistický charakter majú tiež výroky predstaviteľa strany O. (poslanec NR SR), ktoré predniesol 02.10.2016 v živom vysielaní Rádia Frontinus v relácii Debata na telefón na adresu príslušníkov rómskej národnostnej menšiny. O. je za tieto výroky trestne stíhaný ako obvinená osoba (v čase podania žaloby na Najvyšší súd SR) za prečin podnecovania, hanobenia a vyhrážania osobám pre ich príslušnosť k niektorej rase, národu, národnosti, farbe pleti, etnickej skupine alebo pôvodu rodu podľa § 424a ods. 1 písm. a/ a b/ Trestného zákona.

7. Vyššie uvedené podľa žalobcu potvrdzuje aj nadpis bodu 2 programu strany - „Spravíme poriadok s parazitmi v osadách“ a „Ochránime ľudí pred stupňujúcim sa cigánskym terorom“. Bod 2 programu

teda podľa generálneho prokurátora zakotvuje nerovné postavenie občanov a diskrimináciu príslušníkov národnostnej menšiny vo vzťahu k zaručeným základným právam a slobodám podľa druhej hlavy Ústavy Slovenskej republiky. Program a postoje žalovanej politickej strany obsahujú rasistické zastrašovanie občanov rómskeho pôvodu, čím vedú k diskriminácii príslušníkov národnostnej menšiny Rómov. Príslušníci národnostnej menšiny Rómov majú Ústavou SR zaručené právo žiť bez zastrašovania.

8. Žalovaná podľa žalobcu z vyššie uvedených dôvodov svojim programom a činnosťou porušuje čl. 12 a čl. 33 Ústavy Slovenskej republiky ako aj čl. 7 Všeobecnej deklarácie ľudských práv a čl. 2 Medzinárodného paktu o občianskych a politických právach, ktorým je Slovenská republika (ďalej aj ako „SR“) viazaná.

9. Generálny prokurátor ďalej v žalobe poukazoval na cieľ strany, a to založiť Domobranu, ktorá má ochrániť slušných ľudí všade tam, kde zlyhala polícia, resp. odvrátiť bezpečnostnú hrozbu, ktorú predstavuje národnostná menšina Rómov. V tejto súvislosti GP uviedol, že k základným princípom demokratického právneho štátu patrí systém základných práv a slobôd. Právny štát musí systém základných práv nielen garantovať, ale je povinný vytvoriť mechanizmus na zabezpečenie ochrany týchto práv a slobôd, resp. na zaistenie ich naplnenia. Z uvedeného plynie, že takúto povinnosť vytvoriť mechanizmus efektívnej ochrany uvedených práv môže mať výhradne štát, nie žiaden iný subjekt a už vôbec nie politická strana.

10. Používanie násilia a donucovacích prostriedkov bez splnomocnenia a dôsledného vymedzenia v zákone prípustné nie je. Pri eliminácii kriminality a jej páchatel'ov dochádza k fyzickým stretom medzi osobami a k používaniu násilia napr. pri obmedzení osobnej slobody a zadržaní osoby. Použitie násilia a donucovacích prostriedkov na zjednanie zákonného stavu je vyhradené bezpečnostným zborom (policajný zbor, obecná polícia), a nie samozvaným poriadkovým zložkám politických strán. Politickým stranám preto neprislúcha vytváranie donucovacích ani ozbrojených zložiek. Politické strany sú oddelené od štátu a nemôžu si vo svojej činnosti prisvojovať právo na používanie násilia a donucovacích prostriedkov, pretože, zjednodušene povedané, takýto monopol patrí štátu.

11. Kotleba - Ľudová strana Naše Slovensko sa v súčasnosti svoje predstavy o vytvorení Domobrany pokúša realizovať akýmsi jej predobrazom, a to vytváraním stránicky označených hliadok vo vlakoch. Tieto hliadky sú stranou určené na elimináciu predpokladanej rómskej násilnej kriminality vo vlakoch, najmä zadržaním páchatel'a, príslušníka rómskej národnostnej menšiny. Hliadky majú propagačnú a zastrašovaciu úlohu, pričom demonštrujú akcieschopnosť a silu ĽS Naše Slovensko.

12. Generálny prokurátor konštatoval, že strana svojim programom a činnosťou, osobitne pripravovaným zriadením Domobrany i bez prijatia zodpovedajúceho zákona porušuje čl. 17 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky. Tieto zábery strany znamenajú taktiež porušenie čl. 5 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v znení protokolov č. 3, 5 a 8, ako aj nerešpektovanie § 50 a nasl. zákona č. 171/1993 Z. z. o Policajnom zbore a § 13 a nasl. zákona č. 564/1991 Zb. o obecnej polícii. Strana sa touto činnosťou dopúšťa taktiež obchádzania účelu inštitútov upravených v Trestnom zákone ako okolností vylučujúcich protiprávnosť činu. Činnosť strany nie je v súlade s § 28 ods. 1 Trestného zákona, podľa ktorého čin inak trestný, nie je trestným činom, ak ide o výkon práva alebo povinnosti vyplývajúcich zo všeobecne záväzného právneho predpisu, z rozhodnutia súdu alebo iného orgánu verejnej moci, z plnenia pracovných či iných úloh alebo zo zmluvy, ktorá neodporuje všeobecne záväznému právnenému predpisu ani ho neobchádza; spôsob výkonu práv a povinností nesmie odporovať všeobecne záväznému právnenému predpisu. Vo svojej podstate je avizovaná činnosť Domobrany, ale i činnosť vlakových hliadok podľa žalobcu, obchádzaním a zneužitím práva.

13. V bode 4 programu strana vyjadruje svoje postoje k imigrantom (nadpis „Nedovolíme imigrantom obsadiť Slovensko“, „Slovensko nie je Afrika“, „Nikdy sa nepodriadieme cudzincom“). Strana dôrazne varuje, že okrem cigánskeho problému sa na nás valia hordy moslimských imigrantov, pričom nemieni prijať ani jedného imigranta a sľubuje vyhostiť všetkých imigrantov, ktorých, ako tvrdí, k nám natlačila Európska únia alebo dovezla vláda. Postoj strany k imigrantom a islamu ako náboženstva

ukázal predstaviteľ strany O., keď 20.06.2015 v rámci protestu proti imigrantom pri Hlavnej železničnej stanici v Bratislave nenávisťne, agresívne a zúrivo vykrikoval a gestikuloval smerom k moslimskej rodine, pričom sa i vulgárne vyjadroval k islamu ako náboženstvu. Neskôr už ako poslanec Národnej rady Slovenskej republiky počas 10. schôdze v pléne parlamentu v októbri 2016, ďalej dňa 29.11.2016 počas 11. schôdze parlamentu a tiež dňa 08.12.2016 hovoril nielen o pedofílii, ale aj zoofílii, nekrofilii a iných údajných zvrátenostiach islamu a jeho proroka Mohameda, nešetiac primitívnymi nadávkami.

Poslanec za politickú stranu Kotleba - Ľudová strana Naše Slovensko O. z parlamentnej tribúny tvrdil, že islam je satansko-pedofilným dielom diabla. Po výzve na ospravedlnenie obaja títo poslanci svoje predchádzajúce výroky vo vystúpení 01.02.2017 potvrdili.

14. Vyššie uvedený postoj strany k imigrantom znamená podľa žalobcu nerešpektovanie čl. 1 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky. Program ĽS Naše Slovensko neprijat' ani jedného imigranta a tých, ktorí sú už na Slovensku vyhostiť, je v rozpore nielen so Všeobecnou deklaráciou ľudských práv, ale tiež s Dohovorom o právnom postavení utečencov, platným a účinným v Slovenskej republike. Uvedený postoj vyjadrený v programe strany odporuje okrem toho aj Dohovoru o právnom postavení osôb bez štátnej príslušnosti, taktiež platného a účinného v Slovenskej republike. Rovnako takéto uplatňovanie programu ĽS Naše Slovensko znamená postup v rozpore s ustanoveniami zákona č. 480/2002 Z. z. o azyly a o zmene a doplnení niektorých zákonov v prípadoch, kde sú na začatie azylového konania splnené podmienky.

15. V bode 10 programu ĽS Naše Slovensko, pod nadpisom „Vybudujeme skutočnú slovenskú armádu“, presadzuje vystúpenie Slovenska, ako strana tvrdí, zo zločineckého paktu NATO. V tejto súvislosti generálny prokurátor uviedol, že označovanie Severoatlantickej zmluvy, ktorej súčasťou sú aj Ozbrojené sily Slovenskej republiky, za zločinecký pakt a teroristickú organizáciu je prekročením medzi slobody prejavu a nerešpektovaním ustanovení medzinárodnej zmluvy, ktorá má prednosť pred zákonmi Slovenskej republiky. Konkrétne ide o porušenie čl. 1 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky vo väzbe na skutočnosti vyplývajúce z oznámenia Ministerstva zahraničných vecí Slovenskej republiky uverejneného pod č. 566/2004 Z. z. o zmluve medzi štátmi, ktoré sú zmluvnými stranami Severoatlantickej zmluvy, vzťahujúcej sa tiež na status ich ozbrojených síl.

16. Záverom generálny prokurátor, čo sa týka samotného programu a činnosti ĽS Naše Slovensko, zhrnul, že strana sa vo svojej činnosti neustále usiluje o jeho naplnenie, čo demonštroval slovami predsedu strany: „systematicky a vytrvalo pracujeme na plnení našich predvolebných sľubov a volebného programu“. V tejto súvislosti poukázal aj na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 8Sr/1/2014-91 zo dňa 01.06.2016, ktorým najvyšší súd potvrdil rozhodnutie o odmietnutí návrhu na registráciu združenia s názvom Ľudová stráž.

17. Generálny prokurátor sa následne venoval druhému žalobnému bodu, a to cieľom programu a činnosti politickej strany Kotleba - Ľudová strana Naše Slovensko. V prvom rade poukázal na postoje strany k demokratickému systému, resp. na snahy politickej strany o odstránenie aktuálneho politického systému.

18. Strana v bode 9 programu, v rozpore s programovým cieľom vo svojich stanovách, vo vzťahu k Európskej únii predostiera, že „Po vstupe do Európskej únie už Slovensko nie je samostatným a suverénnym štátom. O všetkom podstatnom dnes rozhodujú byrokrati z Bruselu. Nariadenia Európskej únie sú dokonca nadradené nad zákony Slovenskej republiky“. V súlade so záväzkom v tomto programe ĽS Naše Slovensko spustila petíciu za referendum o vystúpení Slovenskej republiky z Európskej únie.

19. Strana hodnotí súčasný demokratický systém na Slovensku ako zločinecký, nepovažuje ho za demokratický, dôrazne sa vymedzuje voči všetkým súčasným parlamentným stranám, ktoré obviňuje, že rozkradli, zradili a zapredali našu vlasť aj národ. Existujúci systém strana označuje nielen za „zločinecký režim“, ale tiež ako „totalitný systém“.

20. Generálny prokurátor konštatoval, že vyššie uvedené postoje strany ukazujú, že súčasný systém strana za demokratický nepovažuje a skutočným cieľom ĽS Naše Slovensko je jeho odstránenie. Napokon strana sa k tomuto cieľu neskrývane hlási. Poukázal aj na historické súvislosti snahy o dosiahnutie tohto cieľa strany.

21. Žalobca následne poukázal na ďalší cieľ strany prezentovaný v jej programe a činnosti, a to snahu o nahradenie demokratického systému. Konštatoval, že pokiaľ sa politická strana usiluje o rozsiahlu zmenu demokratického systému, či dokonca o jeho nahradenie, pôjde o radikálnu politickú stranu. Ak sa ale politická strana usiluje o odstránenie demokratického systému a pripravuje nastoliť systém nedemokratický, ide o protisystémovú a extrémistickú politickú stranu.

22. Program ĽS Naše Slovensko a tiež ani vystúpenia jej predstaviteľov neposkytujú síce ucelený obraz systému, ktorým strana plánuje nahradiť existujúci demokratický systém po jeho odstránení, avšak je zrejmé, že stranou pripravovaný nový systém bude zodpovedať hodnotovej výbave strany Kotleba - Ľudová strana Naše Slovensko a jej predstaviteľov.

23. Generálny prokurátor poukázal aj na odkaz strany k režimu totalitného vojnového Slovenského štátu, a to jednak vyzdvihovaním charakteru vojnového Slovenského štátu ako „národného a kresťanského“ a predovšetkým štátu, „v ktorom bol na prvom mieste záujem slovenského národa a až potom záujmy ostatné“, ale taktiež aj prostredníctvom osoby Dr. Jozefa Tisa, ktorý je predstaviteľmi strany vnímaný ako doteraz jediný skutočný slovenský prezident. V neposlednom rade hlásenie sa strany k odkazu vojnového Slovenského štátu vyplýva aj z používanej symboliky (hymnická pieseň Hej Slováci!, neonacistická symbolika čísel). Na podujatí dňa 19.03.2017 strana z prostriedkov získaných vlastnou zbierkou podporila tri mnohohodné rodiny sumou 1 488 €. Práve v odovzdanej sume sa odzrkadľuje namietaná symbolika čísel (podľa poradia čísel v abecede číslo 18 v tejto symbolike znamená Adolf Hitler, číslo 88 pozdrav Heil Hitler!, číslo 28 názov neonacistickej organizácie Blood an Honour (Krv a česť), číslo 14 odkazuje na 14 slov jej protagonistu W.: „We must secure the existence of our people and a future for White Children“).

24. Uskutočnenie politických ambícií ĽS Naše Slovensko znamená podľa Generálneho prokurátora SR odstrániť vládu práva a nastolenie vlády jedinej politickej strany a oficiálnej neomylnnej ideológie nad všetkými, odstrániť rovnosť ľudí pred zákonmi a nastolenie diskriminácie národnostných menšín. Znamená tiež nahradiť systém základných práv a slobôd pre všetkých, nastolením systému prenasledovania, zastrašovania vytváraním obrazu nepriateľa a útlaku vyhliadnutých skupín obyvateľstva. Zámer žalovanej odstrániť demokratický systém a nahradiť ho systémom podľa svojich plánov je v rozpore s čl. 1 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky v spojení s čl. 12 ods. 1 a 2 a čl. 33 Ústavy Slovenskej republiky.

25. Záverom Generálny prokurátor SR pristúpil k zhrnutiu žaloby. Poukázal na nutnosť obranných mechanizmov smerujúcich proti snahám o odstránenie demokratických systémov. Významným faktorom pri hodnotení obranných mechanizmov, ktoré je demokratický právny štát oprávnený použiť, je ich nevyhnutnosť a primeranosť s dôrazom na skutočnosť, že k obmedzeniu základných práv možno pristúpiť za právom vymedzených podmienok. Účelom použitia týchto obranných mechanizmov je ochrana fundamentálnych princípov postavených na vláde práva nad všetkými, rovnosti ľudí pred zákonmi a na systéme základných práv a slobôd pre všetkých.

26. Diskriminácia a rasistické zastrašovanie Rómov a činnosť stranických silových zložiek bez opory v zákone, rasistické a xenofóbne postoje ku všetkým imigrantom bez výnimky, označovanie ozbrojených síl za súčasť zločineckej a teroristickej organizácie, hlásenie sa k totalitnému vojnovému štátu, ktorý preukázateľne prenasledoval svojich obyvateľov na rasovom základe a napokon zámer odstrániť demokratický systém je nepochybniteľne zasahovaním do práv a slobôd iných.

27. Žalovaná parlamentná politická strana je stranou s nezanedbateľným volebným výsledkom a tomu zodpovedajúcim politickým vplyvom. Jej 14 zvolených poslancov reprezentuje hlasy vyše 209 tisíc

voličov. Je potom reálnou hrozbou pre demokraciu, keď politická strana s významným politickým vplyvom usiluje o odstránenie systému, ktorý jej umožnil takéto postavenie získať.

28. Generálny prokurátor poukázal i na medzinárodné zmluvy, ktorými je Slovenská republika viazaná a potrebu ich zohľadnenia pri preskúmaní predmetnej žaloby. Poukázal taktiež na právo občanov združovať sa v politických stranách garantované v článku 29 Ústavy Slovenskej republiky, ale taktiež i na obmedzenie výkonu tohto práva.

29. Právo občanov združovať sa v politických stranách nie je právom absolútnym. Zásahy štátu do týchto práv vo forme obmedzení ich výkonu sú prípustné. Zásah navrhovaný touto žalobou je podložený skutočnosťami, ktoré vyplývajú z programu a činnosti žalovanej politickej strany a naplňajú spomenuté atribúty. Intenzita a narastajúca agresivita útokov strany na demokratický systém je dostatočným dôvodom na zásah štátu. Prednosť majú vždy tie základné práva, ktorých naplnenie je východiskom pre ďalšie základné práva. Pri strete základných práv je nevyhnutné ako prioritné posúdiť a ochrániť tie, ktoré sú v demokratickom právnom systéme fundamentálne a neodňateľné.

30. Kotleba - Ľudová strana Naše Slovensko koná podľa generálneho prokurátora taktiež aj v rozpore s § 2 ods. 1 zákona č. 85/2005 Z. z. tak, že svojim programom a činnosťou porušuje Ústavu Slovenskej republiky, zákony a medzinárodné zmluvy. Navrhnuté rozpustenie politickej strany Kotleba - Ľudová strana Naše Slovensko je nevyhnutné v zmysle čl. 29 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky na ochranu práv a slobôd iných.

31. Materiálne dôvody rozpustenia politickej strany spočívajú v tom, že v demokratickej spoločnosti založenej na princípe rovnosti človeka a občana a na pravidlách právneho štátu, možno programovať zmenu v princípoch základných občianskych práv a slobôd len za podmienky, že programová zmena je sama osebe v súlade so základnými demokratickými princípmi vymedzenými v Medzinárodnom pakte o občianskych a politických právach publikovanom vyhláškou Ministra zahraničných vecí č. 120/1976 Zb.

32. Na základe uvedeného navrhol Generálny prokurátor SR, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky politickú stranu Kotleba - Ľudová strana Naše Slovensko rozpustil s likvidáciou.

2.

Replika politickej strany Kotleba - Ľudová strana Naše Slovensko

33. Politická strana ĽS Naše Slovensko v obsiahlom písomnom vyjadrení k žalobe, ktorá jej bola súdom doručená dňa 17. júla 2017, žiadala, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky žalobu generálneho prokurátora odmietol podľa § 98 ods. 1 písm. h/ SSP v spojení s § 28 SSP, alternatívne, aby žalobu ako nedôvodnú zamietol podľa § 389 SSP.

34. V úvode vyjadrenia žalovaný poukázal na skutočnosť, že predmetná žaloba bola podaná generálnym prokurátorom na politickú objednávku. Podľa žalovaného sa generálny prokurátor dopúšťal neprípustných politických úvah o možných budúcich volebných preferenciách strany, čím spochybnil apolitickosť príznačnú pre vedúceho ústredného štátneho orgánu. Generálny prokurátor sa zaoberá úvahami de lege ferenda vo vzťahu k zákonu č. 85/2005 Z. z., spochybňuje výrokovú imunitu poslancov NR SR a tým aj čl. 78 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky. Z vyjadrení generálneho prokurátora súvisiacimi s podaním predmetnej žaloby žalovaný vyvodil, že prejudikuje rozhodnutie Najvyššieho súdu SR.

35. V súvislosti s politickou objednávkou predmetnej žaloby poukázal žalovaný na vyjadrenia prezidenta Slovenskej republiky Andreja Kisku, či predsedu Národnej rady SR Andreja Danka. Taktiež poukázal aj na podozrenie z prepojenia medzi vládnu stranou SMER - SD a Generálnou

prokuratúrou SR (žalovaný v žalobe poukázal na vyjadrenia viacerých predstaviteľov politických strán k voľbe generálneho prokurátora).

36. Žaloba generálneho prokurátora má podľa žalovaného šikanózný charakter, pretože je v prevažnej miere založená na ničím nepodložených domnienkach, špekuláciách a tendenčných konštrukciách. Podľa politickej strany je žaloba podaním, ktoré nepatrí do oblasti práva, ale skôr do oblasti politológie, sociológie a psychológie. Žaloba smeruje k odopretiu práva strany zúčastňovať sa na slobodnej politickej súťaži. Je priamym útokom na demokraciu a právny štát. Žalovaný mal za to, že žalobou došlo k zneužitiu a bezúspešnému uplatňovaniu práva podľa § 3 ods. 1 zákona č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre v spojení s § 47 ods. 1 SSP.

37. Žaloba podľa žalovaného potláča základné politické práva občanov, konkrétne právo na združovanie sa v politických stranách garantované článkom 29 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, rovnako aj právo slobodne vyjadriť svoj názor na spoločenskú a politickú situáciu v Slovenskej republike či právo na slobodu prejavu garantované v článku 26 Ústavy Slovenskej republiky.

38. Žalovaný niekoľkokrát poukázal na porušenie prezumpcie nevinoty, keď generálny prokurátor poukazoval na trestné stíhania predstaviteľov a členov ĽS Naše Slovensko, ktoré ku dňu podania žaloby neboli právoplatne skončené.

39. V súvislosti s argumentáciou žalobcu o prepojení žalovanej s politickou stranou Slovenská pospolitosť - Národná strana uviedol, že je vykonštruovaná a nepodložená dôkazmi. Ciele a vnútorné fungovanie žalovanej politickej strany sú založené výlučne na demokratických princípoch, prísne uplatňujúc systém kolektívneho rozhodovania ukotveného v stanovách strany. Slovenská pospolitosť - Národná strana reprezentovala len občanov Slovenskej republiky so slovenskou alebo slovanskou národnosťou s úmyslom vybudovať „nový Slovenský stavovský štát na národnom, kresťanskom a sociálnom princípe“, zatiaľ čo ĽS Naše Slovensko je politickou stranou, ktorá presadzuje záujmy širokých vrstiev obyvateľstva a jeho rodín, s ohľadom na slabšie vrstvy obyvateľstva, bez ohľadu na národnosť a svetonázor, v úmysle udržiavať a prehľbovať charakter právneho a spravodlivého štátu i celej Európskej únie demokratickým systémom. Žalovaný dôrazne poukazoval na to, že sa jedná o dva odlišné samostatné subjekty.

40. K personálnej súvislosti medzi ĽS Naše Slovensko a Slovenskou pospolitosťou - Národnou stranou žalovaný uviedol, že z predložených listín nie je zrejmé, kto okrem Ing. Mgr. Mariana Kotlebu bol v minulosti členom rozpustenej strany a zároveň je v súčasnosti členom ĽS Naše Slovensko. Zároveň žalovaný zdôraznil, že Ing. Mgr. Marian Kotleba sa stal predsedom strany až dňa 07.09.2015, t. j. až po prijatí rozhodujúcich stanov strany, registrovaných Ministerstvom vnútra SR dňa 22.02.2010.

41. Žalovaný nesúhlasil s tvrdením generálneho prokurátora o tom, že ĽS Naše Slovensko je pre svoje postoje v politickej izolácii. Dôvodí, že takmer všetky návrhy zákonov strany boli podporené aj inými parlamentnými stranami. Žalovaný taktiež poukázal na hospodárske, finančné či iné obdobné výsledky Banskobystrického samosprávneho kraja počas pôsobenia Ing. Mgr. Mariana Kotlebu vo funkcii predsedu Banskobystrického samosprávneho kraja. V tejto súvislosti žalovaný navrhol vypočúť poslancov, ktorí hlasovali za zákony navrhnuté stranou, taktiež poslancov strany.

42. Žalovaný striktno odmieta tvrdenia generálneho prokurátora o tom, že cieľom strany je odstrániť demokratický systém. Taktiež odmieta tvrdenia o nerovnom prístupe a diskriminácii žalovanej k rómskej národnostnej menšine. ĽS Naše Slovensko v replike poukázala na to, že k otázke „cigánskeho etnika“ sa vyjadrovali aj iní politickí predstavitelia, no nebolo voči nim postupované obdobne ako v prípade ĽS Naše Slovensko.

43. K tvrdeniam generálneho prokurátora ohľadom vytvorenia Domobrany uviedol žalovaný, že strana nikdy neplánovala vytvorenie Domobrany bez právneho rámca. Plánovala tak spraviť len na základe zmeny právnej úpravy v súlade s Ústavou Slovenskej republiky. Domobrana v ponímaní strany má

byť založená na systéme prevencie proti páchaniu trestných činov, ako doplnok polície, na ochranu obyvateľstva. Žalovaný poukázal i na diplomovú prácu predsedu strany s názvom Alternatívne spôsoby zabezpečovania verejných služieb bezpečnosti a ochrany na miestnej úrovni, na zákon č. 473/2005 Z. z. o poskytovaní služieb v oblasti súkromnej bezpečnosti či na inštitút dobrovoľného strážcu poriadku podľa § 77d ods. 1 a nasl. zákona č. 171/1993 Z. z. o Policajnom zbore. V súvislosti s vytvorením Domobrany poukázal žalovaný aj na čl. 2 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky.

44. Žalovaný k vlakovým hliadkam uviedol, že sú prejavom realizácie občianskej spoločnosti cez kolektívnu iniciatívu s cieľom maximalizovať efektivitu plnenia občianskych povinností a uplatňovania práv v právnom štáte. Vlakové hliadky sú občianskou iniciatívou s cieľom skupinového pôsobenia a zníženia rizika páchania trestnej činnosti v striktnom súlade s legislatívou. Hliadky majú možnosť bezprostredne zakročiť v rámci inštitútu krajnej núdze za účelom odvrátenia nebezpečenstva priamo hroziaceho záujmu chráneného zákonom. Vlakové hliadky majú taktiež možnosť zakročiť v rámci inštitútu nutnej obrany.

45. ĽS Naše Slovensko nikdy neposudzovala Cigánov ani iných príslušníkov etnickej skupiny, národnostnej menšiny alebo akýchkoľvek iných ľudí na kolektívnom princípe. Strana len poukazovala na páchanie trestných činov v rámci tejto etnickej skupiny jednotlivcami, ktorí sú zhodou okolností príslušníkmi tohto etnika. Z bilbordovej kampane vyplýva podľa žalovaného rovnaký prístup k cigánskemu etniku ako aj k väčšinovému obyvateľstvu Slovenskej republiky.

46. Žalovaný poukázal na používanie neprípustných dôkazov zo strany generálneho prokurátora. Namietal, že dôkaz - noviny Naše Slovensko nemožno vykonať, pretože s predmetnou vecou nesúvisí, keďže sa nejedná o noviny vydávané ĽS Naše Slovensko. Taktiež namietal dôkazy týkajúce sa občianskeho združenia Ľudová stráž, ktoré tiež s vecou nesúvisia. Za procesne nepoužiteľný dôkaz označil žalovaný aj internetovú stránku www.naseslovensko.net <<http://www.naseslovensko.net>>, pretože sa nejedná o webovú stránku strany a nemá žiadny súvis s prejednávanou vecou.

47. Žalovaná striktno odmieta, že by činnosťou strany dochádzalo k porušovaniu Ústavy Slovenskej republiky, respektíve iných právnych predpisov.

48. V súvislosti s namietaným postojom strany k migrantom žalovaná uviedla, že generálna prokuratúra odopiera právo strany participovať na rozhodovaní o smerovaní zahraničnej politiky Slovenskej republiky, keďže žiadneho právneho predpisu či medzinárodnej zmluvy nevyplýva nemennosť zahraničnej politiky SR. Žalovaná zároveň poukázala na žalobu, ktorú podala slovenská vláda kvôli kvótam na utečencov, ako aj na teroristické útoky spáchané imigrantmi v krajinách EÚ. Strana taktiež nikdy nespochybňovala právo na azyl. Žalovaná namietala, že generálny prokurátor nerozlišuje medzi pojmami utečenec a migrant.

49. K námietke ohľadom postoja strany k NATO žalovaná uviedla, že generálna prokuratúra odopiera strane participovať na rozhodovaní o smerovaní zahraničnej a vojenskej politiky Slovenskej republiky. Zmluva, ktorú uzavrela Slovenská republika s NATO nie je zmluvou o ľudských právach. V prípade, že nedôjde k politickému rozhodnutiu, ĽS Naše Slovensko vykoná všetky legálne kroky smerujúce k vypovedaniu Severoatlantickej zmluvy. Žalovaná poukázala na útok na Juhoslovanskú zväzovú republiku s tým, že NATO útočilo bez súhlasu Bezpečnostnej rady OSN a súčasne bez toho, aby Juhoslovanská zväzová republika zaútočila na ktorýkoľvek členský štát NATO. Ďalším dôvodom, prečo strana označuje NATO ako zločineckú organizáciu, je útok na Irackú republiku. ĽS Naše Slovensko zastáva názor, že uzavretie tejto zmluvy porušuje suverenitu Slovenskej republiky.

50. K namietaným snahám o odstránenie demokracie žalovaná uviedla, že ĽS Naše Slovensko zastáva princíp prehlbovania demokracie v rámci EÚ a zároveň poukazuje, že EÚ stráca demokratický charakter. Strana kritizuje stratu suverenity Slovenskej republiky. Generálna prokuratúra podľa žalovanej ignoruje čl. 7 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky. Žalovaná poukázala aj na vyjadrenia politikov, ktorí kritizovali stratu suverenity Slovenskej republiky. ĽS Naše Slovensko zastáva názor, že súčasný politický systém v Slovenskej republike je skorumpovaný. Konštatácia pravdy zo strany

ĽS Naše Slovensko nemôže byť dôvodom na jej rozpustenie. V tejto súvislosti poukázala žalovaná aj na rôzne protestné pochody a zhromaždenia proti korupcii na Slovensku. Strana opätovne zdôrazňuje, že chce, aby v praxi fungovala skutočná demokracia a za týmto účelom chcela sfunkčniť systém priamej demokracie - referendum.

51. Žalovaná striktno odmieta akékoľvek inklinovanie strany k extrémistickým ideológiám odsudzujúcim či dehonestujúcim zdravotne postihnutých ľudí. Uvedené je v príkrom rozpore s praktickými skutkami strany v oblasti sociálnej politiky. ĽS Naše Slovensko práve naopak podporuje rodiny s postihnutými členmi.

52. V súvislosti s namietanými snahami strany o nahradenie demokratického systému žalovaná uviedla, že strana nikdy nevyjadrila názor, že chce nahradiť demokratický systém v Slovenskej republike. Generálna prokuratúra si protirečí, keď na jednej strane uvádzala, že ĽS Naše Slovensko chce zaviesť nedemokratický systém a na druhej strane uvádzala, že strana neposkytuje ucelený obraz systému, ktorým plánuje nahradiť existujúci demokratický systém.

53. ĽS Naše Slovensko odmieta akékoľvek sympatizovanie strany a jej príklon k režimu totalitného vojnového Slovenského štátu. Strana nikdy neuvažovala nad systémom „jeden národ, jedna strana, jeden vodca“. V súvislosti s osobou Dr. Jozefa Tisa žalovaný uviedol, že hodnotenie historických osobností neprináleží štátnym orgánom a zároveň poukázal pozitívne vnímania tejto osobnosti viacerými významnými cirkevnými osobnosťami.

54. Žalovaná zaujala postoj aj k namietanej symbolike používanej stranou. K hymnickej piesni Hej Slováci! uviedla, že sa jedná o hymnickú pieseň, všeobecne považovanú za druhú neoficiálnu hymnu Slovákov a za hymnu panslovanského hnutia. V súčasnosti je oficiálnou zvučkou Matice Slovenskej a taktiež hymnou Slovenskej národnej strany. K pozdravu Na stráž! poukázala, že jeho história sa viaže k telovýchovnej organizácii Sokol. V roku 1921 publikovali noviny Slovák výzvu Na stráž!, ktorá burcovala Slovákov proti obsadzovaniu miest v štátnych službách cudzími úradníkmi na úkor rovnako alebo lepšie kvalifikovaných Slovákov. Od roku 1934 začali Slovenskí katolícki skauti používať pozdrav Na stráž!. Pozdrav Na Stráž! bol chápaný ako výzva na stráženie národnej kultúry, jazyka, viery a kresťanských hodnôt. V dobovej príručke Katolícki skauti na Slovensku je vysvetľovaný odkazom Sv. Otca Pia XI. Až o mnoho rokov neskôr, po vzniku Slovenského štátu, bol pozdrav Na stráž! prevzatý ako všeobecný pozdrav, ktorý sa používal v písomnom, úradnom, ale aj osobnom styku.

Z uvedených skutočností podľa žalovanej vyplýva, že vznik pozdravu Na stráž! nie je v žiadnom prípade spojený s Hlinkovou gardou, keďže tento pozdrav vznikol oveľa skôr, než samotná Hlinkova garda.

K heslu Za Boha a národ! žalovaná v replike uviedla, že heslá odkazujúce na Boha a vlasť sa objavujú už v starších časoch Uhorska. Heslo Za Boha a národ! sa však stalo známe najmä ako celoživotné krédo Andreja Hlinku, ktorý toto heslo doslova spopularizoval medzi slovenským ľudom. Všeobecná úcta k Andrejovi Hlinkovi sa pretavila aj do zákona č. 561/2007 Z. z. (takzvaný lex Hlinka), v ktorom sa píše, že Andrej Hlinka sa mimoriadne zaslúžil o to, že slovenský národ sa stal štátotvorným národom.

K neonacistickej symbolike čísel žalovaná uviedla, že striktno odmieta tvrdenia žalobcu. Argumentácia generálneho prokurátora o symbolike čísel je absurdná a zavádzajúca. ĽS Naše Slovensko organizovala slávnostné podujatie dňa 14.03.2017, na ktorom rozdala charitatívne dary trom rodinám. Odovzdané sumy predstavujú bežnú kombináciu čísel bez akejkoľvek symboliky. Dary v podobných sumách boli rozdávané aj inými subjektami o čom pripája dôkazy - fotografie.

55. Žalovaná taktiež namietala, že počet poslancov v NR SR či volebný výsledok nemá s právnosťou či protiprávnosťou konania strany nič spoločné. Generálny prokurátor ani len nenaznačil, aké motívy by strana mohla mať na odstránenie súčasného systému. Argumentácia generálneho prokurátora o rastúcom vplyve strany len poukazuje na to, že jeho konanie je politicky motivované. O možnej politickej motivácii svedčí podľa žalovanej aj spôsob, akým bol generálny prokurátor zvolený do funkcie.

56. ES Naše Slovensko v replike zdôraznila, že podstata demokratického systému, demokratického právneho štátu a demokratického uplatňovania moci spočíva v rešpektovaní politickej a názorovej plurality, ako aj v práve politickej opozície vyjadrovať sa slobodne, bez obmedzovania a zastrahovania. Generálna prokuratúra Slovenskej republiky rovnako ako ani žiadna iná inštitúcia nemôže byť použitá na potláčanie či prípadnú elimináciu politicky nepohodlných oponentov.

57. Tvrdenia Generálneho prokurátora SR o porušovaní medzinárodných zmlúv stranou sú podľa žalovaného ničím nepodložené. Poukaz na Medzinárodný dohovor o odstránení všetkých foriem rasovej diskriminácie je podľa žalovanej zbytočný, pretože strana sa nikdy nedopustila rasovej diskriminácie a jej program, stanovy a činnosť k rasovej či akejkoľvek inej diskriminácii nesmerujú.

58. ES Naše Slovensko je na základe uvedeného jednoznačne toho názoru, že žaloba má šikanózný charakter a jej podaním dochádza k zneužitiu práva.

Priebeh konania na Najvyššom súde Slovenskej republiky

3.

Procesné podmienky

59. Najvyšší súd SR je vecne príslušný podľa § 11 písm. e/ SSP v spojení s § 17 ods. 1 zákona č. 85/2005 Z. z. konať o žalobe Generálneho prokurátora Slovenskej republiky na rozpustenie politickej strany, postupom podľa § 384 a nasl. SSP.

60. Podľa § 384 SSP generálny prokurátor sa môže žalobou domáhať rozpustenia politickej strany z dôvodu uvedeného v osobitnom predpise.

61. Podľa § 385 SSP účastníkmi konania sú generálny prokurátor a žalovaný.

62. Podľa § 386 SSP žalovaným je politická strana, ktorej rozpustenie sa navrhuje.

63. Najvyšší súd v rámci skúmania procesných podmienok zistil, že v danom prípade boli splnené procesné podmienky konania obsiahnuté v § 384 a nasl. SSP. Žalobu na rozpustenie politickej strany podal oprávnený subjekt. Žalovanou stranou je politická strana zapísaná v registri politických strán a politických hnutí, ktorý je vedený na Ministerstve vnútra Slovenskej republiky s dátumom registrácie dňa 20. októbra 2000, pod číslom registrácie 203/2-2000/04211.

64. Najvyšší súd, ako súd vecne príslušný na konanie a rozhodnutie o podanej žalobe si v rámci prípravy pojednávania zadovážil registrový spis žalovanej politickej strany z Ministerstva vnútra Slovenskej republiky.

65. Najvyšší súd SR si ďalej pripojil administratívny spis Štátnej komisie pre voľby a kontrolu financovania politických strán, obsahujúci Výročné správy politickej strany Kotleba - Ľudová strana Naše Slovensko za roky 2015, 2016 a 2017.

66. Senát Najvyššieho súdu SR pri skúmaní procesných podmienok na svojom neverejnom zasadnutí dňa 11. septembra 2018 a 28. marca 2019 prerokoval aj návrh žalovanej na postup podľa § 28 SSP; zaoberal sa námietkou žalovanej politickej strany, že v danej veci je žaloba šikanóznym návrhom.

67. Podľa § 28 SSP správny súd môže výnimočne odmietnuť žalobu fyzickej osoby a právnickej osoby, ktorá má zjavne šikanózný charakter alebo ktorou sa sleduje zneužitie práva či jeho bezúspešné uplatňovanie. Správny súd môže tiež sankcionovať procesné úkony účastníkov konania, ktoré slúžia na zneužitie práv, najmä na prieťahy v konaní.

68. Najvyšší súd SR dospel k záveru, že na odmietnutie žaloby podľa § 28 SSP neboli splnené zákonné podmienky, keďže žalovaný nepreukázal samotné zneužitie práva žalobcom ani zjavnú šikanóznosť návrhu.

4.

Verejné pojednávanie

69. Podľa § 388 SSP (v znení účinnom od 1. januára 2019) správny súd rozhodne o žalobe na pojednávaní rozsudkom do šiestich mesiacov odo dňa podania žaloby.

70. Podľa § 493a SSP na konania o žalobe generálneho prokurátora na rozpustenie politickej strany začaté a právoplatne neukončené do 31. decembra 2018 sa použijú ustanovenia tohto zákona v znení účinnom od 1. januára 2019; lehota podľa § 388 začína v týchto konaniach plynúť od 1. januára 2019.

71. Najvyšší súd v rámci prípravy pojednávania doručil účastníkom všetky písomné podania vrátane písomných príloh ako aj obrazovo-zvukových nosičov. Pojednávanie bolo predsedníčkou senátu nariadené dňa 12. marca 2019 na termín 9. apríla 2019. Lehota na prípravu pojednávania podľa § 108 ods. 2 SSP v spojení s § 73 ods. 2 SSP bola u žalobcu i žalovanej strany zachovaná. Súd doručil predvolanie na pojednávanie strane žalobcu, žalovanej a dvom právnym zástupcom žalovanej strany; na doručovanie písomností žalovanej strane si súd vybral právneho zástupcu žalovanej Mgr. Petra Kupku, ktorý v priebehu konania na súde podával písomné vyjadrenia súdu za žalovanú stranu a viackrát nazeral do súdneho spisu. Žalovaná strana v plných mociach výslovne neuviedla, ktorého z troch právnych zástupcov určuje na doručovanie písomností, preto súd postupoval v súlade so zákonom tak, ako uviedol vyššie.

72. Pokiaľ sa týka tretieho právneho zástupcu žalovanej strany Mgr. Radovana Hrádeka, najvyšší súd predvolal na pojednávanie súdu nad rámec svojich zákonom stanovených povinností (§ 73 ods. 2 SSP) aj menovaného advokáta. Menovaný si zásielku v odbernej lehote na pošte neprevzal; súd ho o termíne pojednávania zároveň informoval aj telefonicky a e-mailom podľa § 76 SSP, pričom advokát telefonicky potvrdil svoju účasť na pojednávaní ako aj skutočnosť, že má vedomosť o nariadenom pojednávaní. Na pojednávaní súdu menovaný advokát ani žalovaná strana nevzniesli pred otvorením pojednávania žiadnu procesnú námietku smerom k súdu.

5.

Vykonané dôkazy

5.1

Vyjadrenie Generálneho prokurátora SR

73. Na verejnom pojednávaní Najvyššieho súdu SR, ktoré sa uskutočnilo dňa 9. apríla 2019 poverený zástupca žalobcu predniesol žalobu ako aj žalobnú argumentáciu uvedenú v žalobe a v duplike v plnom rozsahu a navrhol súdu, aby vyhovel žalobe a žalovanú politickú stranu rozpustil.

74. Ku skutočnosti zistenej Najvyšším súdom SR z registra trestných konaní vedených na tunajšom súde, že trestné konania, na ktoré odkázal žalobca v žalobe nie sú ku dňu pojednávania najvyššieho súdu právoplatne skončené, nepredložil žiadne ďalšie procesné návrhy.

5.2

Vyjadrenie politickej strany Kotleba - Ľudová strana Naše Slovensko

75. Žalovanú politickú stranu na súdnom pojednávaní zastupovali traja advokáti, ktorí vo svojich obsiahlych prednesoch zotrvali na replike žalovanej a zhrnuli aj obsah ďalších písomných vyjadrení doručených Najvyššiemu súdu SR vrátane tam navrhovaných dôkazov. Záverom žiadali, aby súd žalobu zamietol.

76. K prednesom advokátov sa pripojil aj štatutárny zástupca a predseda žalovanej politickej strany Ing. Mgr. Marian Kotleba, ktorého súd na pojednávaní vypočul ako štatutárneho zástupcu žalovanej. Menovaný vo svojej výpovedi okrem iného uviedol:

„Ja sám som bol veľmi zvedavý, či Generálny prokurátor SR (ďalej aj „GP“) jasne a paragrafovo úplne zreteľne a neodškriepiteľne zdôvodní prečo je potrebné použiť z ich strany takýto obrovský a najsilnejší prostriedok, a síce rozpustenie politickej parlamentnej strany. Žiaľ nedopočul som sa ani slovo o tom, prečo je tá naša strana tak veľmi nebezpečná pre súčasný demokratický systém SR, v čom skutočne neodškriepiteľne a rukolapne v súčasnej dobe, ale aj v minulosti. V čom sme ohrozením pre ústavu a pre ústavnosť ako takú. Preto ja napriek tomu, že viem, že my nemáme tú potrebu sa obhajovať, pretože dôkazné bremeno nesie GP, ktorý musí pred Najvyšším súdom SR jasne preukázať odôvodnenosť svojej žaloby, napriek tomu mi dovoľte, aby som sa vyjadril aspoň k tým pár bodom, ktoré tu boli explicitne z ich strany vyjadrené. Generálny prokurátor SR začal tým, že, my, ako strana a jej predstavitelia generalizujeme vo vzťahu k cigánskej menšine, k ľuďom podľa etnika, podľa pôvodu, podľa ich farby kože alebo neviem čoho všetkého, ja chcem toto radikálne a razantne odmietnuť a zároveň povedať, že ide iba o ničím nepodložené tvrdenie, ktorého účelom je úplne jasne poškodiť moje meno a poškodiť meno našej strany v očiach senátu Najvyššieho súdu SR, pretože v celom spise nie je ani, v tej 22-stranovej žalobe, nie je ani len jeden dôkaz o tom, kde by jasne prokurátor preukazoval, že hodnotíme všetkých, napr. Cigánov alebo iných ľudí, iných národností podľa toho, k akému pôvodu patria, a nie výlučne podľa toho ako sa jednotliví ľudia správajú.

My sme nikdy nehodnotili akýchkoľvek ľudí na základe príslušnosti k ich pôvodu, alebo nejakému ich stavu, alebo k nejakej ich možno majetkovej vrstve. Vždy zásadne a výlučne vždy len na základe toho, ako sa jednotliví ľudia správajú. Ak dodržiavajú zákony a iné podzákonné normy SR, nemáme s tými ľuďmi absolútne žiadny problém, bez ohľadu na to, akého sú pôvodu, alebo či sú chudobní, bohatí. Ale ak títo ľudia páchajú priestupky, páchajú trestné činy, nebodaj sú to násilné trestné činy, ktoré ohrozujú a ničia zdravie, majetok, ale hlavne životy slušných ľudí, tak potom áno, potom je aj úlohou našej politickej strany, ktorá dostala mandát od voličov, aby ich zastupovala v Národnej rade Slovenskej republiky, aby sme tieto problémy jasne pomenovali, aby sme na nich ukázali prstom, aj keď sa to možno niektorým kritikom nebude páčiť, ale napriek tomu nevidím dôvod na to, aby bol použitý tento silný mechanizmus rozpustenia strany za účelom ochrany demokracie preto, že sa niekomu, v tomto prípade Generálnemu prokurátorovi SR, možno nepáči náš výrazový jazyk.

Ďalej tu bolo spomenuté vo veľmi hanlivom spojení v takom zosmiešňujúcom až očierňujúcom voči mne a našej strane, že používam aj výrazy čierne stavby. Ja som si myslel, že keď to počujem ako dôvod na rozpustenie našej strany, že mne sa naozaj sníva. Veď čierne osady, čierne stavby sú dôvodom mnohých legislatívnych zmien aj v tomto volebnom období, kde vláda alebo teda vládni poslanci sa snažili legislatívnou iniciatívou zlepšiť toto vágne nejaké legislatívne prostredie, ktoré sa týka úpravy a nakladania s čiernymi stavbami a vidíme, že sa to dodnes na Slovensku nepodarilo.

Ďalší bod je Domobrana. Ja si dovoľím upozorniť alebo poukázať, že vlastne oni si sami protirečia a protirečia si v jednej základnej, ale o to dôležitejšej otázke, a síce, nielenže Domobranu po teoretickej rovine som rozpracoval vo svojej diplomovej práci, ktorú som pred skúšobnou komisiou Univerzity Mateja Bela, Fakulty ekonomiky obhájil na „A“ s hrdosťou, lebo tá práca bola naozaj tvrdo odpracovaná, a o mojej práci na rozdiel od rigorózných prác mnohých politikov nikto nikdy nepochyboval, ale my sme dokonca úplne jasne ukázali v našom návrhu zákona o Domobrane, ktorý sme predložili do Národnej rady 22. septembra 2017 aj súdu.

V tomto návrhu zákona sa napr. v § 2 hovorí, že Domobrana je poriadkový útvar pôsobiaci pri zabezpečovaní verejného poriadku a ochrane životného prostredia na území samosprávneho kraja a plnení úloh vyplývajúcich zo všeobecne záväzných nariadení samosprávneho kraja, z uznesení zastupiteľstva samosprávneho kraja a z rozhodnutí predsedu samosprávneho kraja. A teraz čo je dôležité a čo maximálne podčiarkuje demokratický charakter toho ako my si predstavujeme zriadenie Domobrany na ochranu ľudí, ich majetku, životov a zdravia je to, že v odseku 2 § 2 sa hovorí, že

Domobranu zriaďuje a zrušuje samosprávny kraj všeobecne záväzným nariadením podľa osobitného predpisu ako organizačnú zložku úradu samosprávneho kraja. V § 4 Organizácia Domobranu sa hovorí, že organizáciu, rozpočet a materiálno-technické zabezpečenie Domobranu určuje zastupiteľstvo samosprávneho kraja s prihliadnutím na rozsah úloh Domobranu.

Ďalší argument, hliadky vo vlakoch, fungujú na princípe, že ľudia dobrovoľníci, ktorým to nie je ľahostajné, cestujú vo vlakoch ako normálni cestujúci, majú zaplatené cestovné traťové lístky, vozia sa vo svojom voľnom čase tými vlakmi a v prípade, že postrehnú, zaznamenajú akúkoľvek nejakú problémovú situáciu, konflikt alebo čokoľvek, čo by mohlo do narušenia zákona alebo do ohrozenia života, zdravia, majetku ľudí vyústiť, okamžite volajú štátnu políciu. To je už len bonusom, že tí ľudia sú v prípade naozaj neodkladnosti nejakého zásahu ochotní a schopní zasiahnuť v medziach zákona, nutná obrana, krajná núdza. Naše hliadky bez ohľadu, či sú na ulici, vo vlaku alebo kdekoľvek, chránia vždy všetkých slušných ľudí. Vo vlaku chránia všetkých cestujúcich. Naozaj netriedia tých ľudí podľa toho, že či ide o bielu maminku s dieťaťom alebo cigánsku maminku s dieťaťom.

Chcem podotknúť, aký je rozdiel medzi imigrantom a utečencom. Medzinárodné právo to úplne jasne definuje, kto je imigrant a kto je utečenec. My v našich programových cieľoch, programe, hodnotách, čokoľvek čo tu spomínate, ani raz nehovoríme o tom, že máme problém s prijímaním utečencov, ktorí majú právo na azylové konanie v zmysle medzinárodného práva. My hovoríme o tom, že imigranti, ktorí sa za imigrantov označujú práve z ekonomických dôvodov, tu nemajú čo robiť, o tom, že kým Slovensko sa nebude vedieť postarať o všetkých svojich obyvateľov, kým tu budú bezdomovci, kým mladé rodiny budú utekať do zahraničia, aby mali z čoho si zarobiť na byt a budú sa báť mať deti, lebo nemajú tu na to ekonomické zdroje, tak štát sa musí v prvom rade starať o nich a až potom o nejakých cudzincov. Samozrejme, keď niekto príde ako utečenec, že uteká pred vojnou, pred tým, že by zomrel od hladu alebo sa niečo také stalo, a vstúpi u nás do azylového konania, tak SR mu azylové konanie musí poskytnúť, ale ani to neznamena, že tých ľudí tu máme ubytovať, pretože musí byť naozaj veľmi naivný človek, ktorý by sedel v tejto súdnej sieni, ktorý by si myslel, že 5, 10, 100 miliónov utečencov môžeme evakuovať na naše územie a že 5-miliónové Slovensko vyrieši problém možno s pol miliardou týchto možno mnohých imigrantov aj niektorých utečencov, ktorí sa sem proste valia.

Generálny prokurátor SR vytýka, že označovanie Severoatlantickej aliancie, so skratkou NATO, za zločineckú organizáciu je dôvod na rozpustenie našej strany. Chápem, že nie každému sa to musí páčiť, že my hovoríme, že NATO je zločinecká organizácia, ale keď predsa o tom je demokracia, vy nemusíte súhlasiť s našimi výrazovými prostriedkami, ale pokiaľ tie prostriedky neporušujú zákon, tak nie je dôvod na rozpustenie strany. Nevidím nikde v zákone napísané, že keď niekto nazve Severoatlantickú alianciu zločineckou organizáciou, že je to porušenie akéhokoľvek zákona.

Ďalší argument, ktorí zástupcovia použili je tá symbolika, tie číselká, ktoré pre mňa osobne nič neznamena, K tej samotnej sociálnej pomoci, keď tu bolo povedané, že my rozdáваме ľuďom šeky, sumy v nejakých podozrivých číslach atď., tak ku dnešnému dňu sme v rámci programu sociálnej pomoci našej strany odovzdali pomoc 90 rodinám, pričom niektorým aj opakovane, čiže v skutočnosti je tu akože viac tých aktov tej pomoci.

Ďalej sme boli obvinení z toho, že naším cieľom je vytvoriť vládu jednej strany, že vlastne my chceme spraviť úplnú totalitu, kde bude iba naša strana a nikto iný nebude mať šancu nejakým spôsobom sa podieľať na moci. My dnes máme na Slovensku systém parlamentnej demokracie, kde Ústava SR jasne hovorí, že občania vykonávajú svoju moc priamo alebo prostredníctvom volených zástupcov. A ja sa sám seba teraz musím pýtať, prečo by sme mali tento systém meniť a chcieť ho nejakým spôsobom odstrániť a zmeniť za nejaký iný, keď súčasný systém parlamentnej demokracie nám umožnil dostať sa do národnej rady, kde môžeme prezentovať svoje názory, môžeme predkladať svoje návrhy zákonov, skutočne realizovať svoju legislatívnu iniciatívu a prostredníctvom nej ukázať ľuďom ako si predstavujeme fungovanie štátu a čo by sme pre ľudí chceli spraviť v prípade, ak by sme získali možnosť podieľať sa na vláde.“

5.3

Ďalšie dokazovanie

77. Dokazovanie má v správnom súdnictve iný charakter ako dokazovanie v konaní civilnom či trestnom. Správny súd aj podľa SSP dokazovanie vykonáva len výnimočne a nie je súdom skutkovým. V osobitných konaniach podľa štvrtej časti SSP správny súd vykoná dôkazy potrebné na takéto rozhodnutie. Účastníci konania sú povinní označiť v žalobe a vo vyjadrení k nej dôkazy na preukázanie svojich tvrdení. Správny súd rozhodne, ktoré z navrhnutých dôkazov vykoná (§ 121 ods. 1 SSP). V konaní o žalobe Generálneho prokurátora SR na rozpustenie politickej strany podľa § 384 a nasl. SSP ide o kontradiktórny spor. V správnom súdnictve sa povinnosť tvrdenia prejavuje aj ako argumentačná povinnosť, keď účastník dáva do pozornosti svoje právne argumenty, ktoré opiera o judikatúru, prípadne o logický, systematický, teleologický výklad, alebo ústavne konformný a eurokonformný výklad, ktoré potom konfrontuje s dikciou právnej normy. Povinnosťou spojenou s aktívnou legitimáciou je, aby konkrétne poznatky z činnosti politickej strany nezlučiteľné so zákonom o politických stranách a politických hnutiach boli dostatočne vierohodné a presvedčivé s návrhom konkrétnych dôkazov.

78. Správny súd vykonáva dôkazy na pojednávaní. Dôkazy správny súd hodnotí podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti; pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo počas konania najavo. Vierohodnosť každého vykonaného dôkazu môže byť spochybnená, ak zákon neustanovuje inak (§ 124 ods. 1 SSP; § 129 SSP).

79. Z uznesenia Ústavného súdu Slovenskej republiky č. k. I. ÚS 715/2016-45 zo dňa 23. novembra 2016 vyplýva, že čl. 6 Dohovoru zaručuje síce právo na spravodlivý proces, neupravuje však prípustnosť dôkazov alebo ich hodnotenie. Súčasťou práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru nie je povinnosť súdu vykonať dôkazy označené účastníkmi konania. Procesný princíp voľného hodnotenia dôkazov v spojení so zásadou procesnej ekonomiky dovoľuje správne súdu vykonať len tie dôkazy, ktoré podľa jeho uváženia vedú k rozhodnutiu vo veci samej. Zásada voľného hodnotenia dôkazov vyplýva z princípu nezávislosti súdov podľa čl. 144 ods. 1 Ústavy SR.

80. Správny súd je viazaný rozhodnutím ústavného súdu o tom, či určitý právny predpis nie je v súlade s Ústavou Slovenskej republiky, ústavným zákonom alebo medzinárodnou zmluvou, ktorou je Slovenská republika viazaná. Správny súd je tiež viazaný rozhodnutím ústavného súdu alebo Európskeho súdu pre ľudské práva, ktoré sa týkajú základných ľudských práv a slobôd. Správny súd je tiež viazaný rozhodnutím príslušných orgánov o tom, že bol spáchaný trestný čin a kto ho spáchal, rozhodnutím o osobnom stave a o vzniku alebo zániku spoločnosti. Rozhodnutím o priestupku a inom správnom delikte je správny súd viazaný len, ak takéto rozhodnutie nie je predmetom samotného konania (§ 131 SSP).

81. Najvyšší súd SR ďalej vykonal dokazovanie listinami, oboznámil obsah spisu, žaloby, repliky, dupliky a ďalších podaní účastníkov, vrátane príloh.

82. Súd na pojednávaní oboznámil obsah programu žalovanej politickej strany „10 bodov za naše Slovensko!“, ktorý obsahuje nasledovné:

Bod č. 1: Zastavíme ďalšie rozkrádanie štátu. Cestu k prosperite vidíme v rozumnom hospodárení a nie v neustálom zvyšovaní daní. Prehodnotíme štátne výdavky s cieľom prijať vyrovnaný štátny rozpočet. Znížime počet poslancov Národnej rady Slovenskej republiky (ďalej len „NR SR“) zo súčasných 150 na 100. Občanom umožníme odvolať z funkcie poslanca NR SR, zrušíme financovanie politických strán zo štátneho rozpočtu, platy politikov stanovíme v závislosti od minimálnej mzdy, zavedieme rovnú daň 15%.

Bod č. 2: Spravíme poriadok s parazitmi v osadách, ochránime ľudí pred stupňujúcim sa cigánskym terorom, založíme Domobranu, ktorá ochráni slušných ľudí všade tam, kde zlyhala polícia. Rozšírime právo pri ochrane života a majetku použiť zbraň. Tresty a väzenie sprísňime tak, aby si každý politik aj parazit rozmyslel, či bude radšej poctivo pracovať alebo kraďnúť a lúpiť. Zavedieme policajné cvičenia v čiernych osadách, zlikvidujeme čierne stavby, paláce zbohatlíkov aj nelegálne osady.

Bod č. 3: Zavedieme spravodlivý sociálny systém, sociálnu politiku postavíme na princípe zásluhovosti. Prácu ponúkneme všetkým. Nezamestnaných zapojíme do výstavby bytov a ciest, do opráv škôl, nemocníc a kultúrnych pamiatok. Tým, ktorí odmietnu pracovať, nedáme zadarmo vôbec

nič. Žiadne domy, dávky ani príspevky. Dôchodkový vek určíme na 60 rokov. Slušným rodinám dáme možnosť získať nájomný byt. Zavedieme bezúročné mladomanželské pôžičky. Zvýšime materskú dávku na 100% platu matky. Poberanie materskej dávky predĺžime až na tri roky.

Bod č. 4: Nedovolíme imigrantom obsadiť Slovensko. Slovensko nie je Afrika. Obnovíme ochranu štátnych hraníc. Na ochranu hraníc nasadíme armádu. Neprijmeme ani jedného imigranta. Všetkých imigrantov, ktorých k nám natlačila EÚ alebo doviezla vláda vyhostíme.

Bod č. 5: Zdravie postavíme nad biznis. Nedovolíme odsúvanie pacientov na vedľajšiu koľaj. Obnovíme bezplatnú zdravotnú starostlivosť v zmysle Ústavy SR. Založíme jednu štátnu zdravotnú poisťovňu. Zrušíme sankcie za odmietnutie očkovania. Obnovíme jednu štátnu záchrannú službu. Každá sanitka bude vždy s lekárom.

Bod č. 6: Obnovíme sebestačnosť Slovenska. Slovenskej republike navrátime potravinovú aj energetickú nezávislosť. Strategické podniky vrátíme do rúk štátu. Odstránime zvýhodňovanie zahraničných podnikateľov nad slovenskými. Obnovíme poľnohospodárstvo. Zabránim cudzincom skupovať slovenskú pôdu. Nebudeme akceptovať dohodu TTIP. Odstránime byrokraciu v podnikaní.

Bod č. 7: Budeme podporovať tradičné hodnoty. Za manželstvo budeme vždy pokladať len zväzok muža a ženy. Výchovu a vzdelávanie mládeže postavíme na tradičných, národných a kresťanských hodnotách. Deti ochránime pred nemravnosťou v médiách. Zakážeme prevádzkovanie výherných automatov. Nedovolíme registrované partnerstvá a adopcie detí úchyľmi. Prešetříme činnosť zahraničných mimovládnych organizácií.

Bod č. 8: Vybudujeme skutočnú slovenskú armádu. Presadíme vystúpenie Slovenska zo zločineckého paktu NATO. Slovenských vojakov stiahneme z okupačných zahraničných misií. Obnovíme myšlienku bloku vojenskej neutrality Švajčiarsko - Rakúsko - Slovensko. Obnovíme zbrojársku výrobu. Vybudujeme protivzdušnú obranu. Na princípe dobrovoľnosti obnovíme základnú vojenskú službu.

Bod č. 9: Slovensko postavíme nad diktát Bruselu! Obnovíme slovenskú korunu. Spustíme referendum o vystúpení z Európskej únie. Slovenské právo nadradíme nad príkazy Európskej únie! Jednostrannú orientáciu na Západ nahradíme vyváženou spoluprácou so všetkými krajinami sveta.

Bod č. 10: Ochraníme naše životné prostredie. Slovenskú prírodu ubránime pred ťažobnými spoločnosťami. Zvýhodníme používanie alternatívnych palív. Masovou výsadbou obnovíme lesy. Sprísňime tresty za devastáciu životného prostredia.

83. Žalobca spolu s podaním žaloby a s predložením dupliky doručil súdu aj uznesenie zo dňa 20. júla 2017, ČVS: PPZ-269/NKA-PT-ST-2017 o vznesení obvinenia podľa § 206 ods. 1 Trestného poriadku proti L., A. žalovanej a to za prečin prejavu sympatie k hnutiu smerujúcemu k potlačeniu základných práv a slobôd podľa § 422 ods. 1 Trestného zákona. Uvedené trestné konanie je aktuálne na Najvyššom súde SR pod sp. zn. 6Tost/30/2018 a nie je právoplatne skončené.

84. Ako príloha č. 13 k žalobe bolo predložené správne súdu uznesenie zo dňa 27. apríla 2017, ČVS: PPZ-36/NKA-PZ-ST-2017, ktorým bolo podľa § 206 ods. 1 Trestného poriadku vznesené obvinenie parlamentnému poslancovi žalovanej O. za prečin podnecovania, hanobenia a vyhrážania osobám pre ich príslušnosť k niektorej rase, národu, národnosti, farbe pleti, etnickej skupine alebo pôvodu rodu podľa § 424a ods. 1 písm. a/, písm. b/ Trestného zákona, v znení účinnom do 31.12.2016. Uvedené konanie sa aktuálne nachádza na Najvyššom súde SR pod sp. zn. 2To/10/2018 a ku dňu vyhlásenia rozhodnutia v tejto veci nebolo skončené.

85. Žalobca spolu so žalobou doručil Najvyššiemu súdu SR aj uznesenie zo dňa 27. apríla 2017, ČVS: PPZ-31/NKA-PT-BA-2017, ktorým bolo vznesené obvinenie osobe O.i za prečin výroby extrémistických materiálov podľa § 422a ods. 1 Trestného zákona v jednočinnom súbehu s prečinom hanobenia národa, rasy a presvedčenia podľa § 423 ods. 1 písm. b/, ods. 2 písm. b/ Trestného zákona. Uvedené konanie sa aktuálne nachádza na Najvyššom súde SR pod sp. zn. 2To/13/2018 a ku dňu vyhlásenia rozhodnutia v tejto veci nebolo právoplatne skončené.

86. V konaní pred správnym súdom platí prejudicialita len v otázkach, o ktorých má právomoc rozhodovať iný orgán verejnej moci ako orgán podľa § 131. V týchto veciach si môže správny súd otázku posúdiť sám, nemôže však o nej rozhodnúť. Ak bolo o uvedenom druhu otázky rozhodnuté,

správny súd na takéto rozhodnutie prihladne a vysporiada sa s ním v odôvodnení rozhodnutia. (§ 132 ods. 1 a 2 SSP). Z uvedeného ustanovenia zákona vyplýva, že správny súd nemôže posúdiť otázky či bol spáchaný trestný čin a kto ho spáchal ani prejudiciálne (§ 131 SSP). Z tohto dôvodu sa súd nezaoberal posúdením skutkov (body 83. - 85.), keďže budú predmetom trestných konaní, a to v súlade so zásadou ne bis in idem.

87. Najvyšší súd Slovenskej republiky v súvislosti s uvedenými trestnými konaniami poukazuje aj na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky PL. ÚS 5/2017 zo dňa 9. januára 2019, ktorým rozhodol, že:

1. ustanovenie § 421 ods. 1 Trestného zákona v časti „alebo nenávisť voči inej skupine osôb“ a ustanovenie § 422 ods. 1 Trestného zákona v časti „alebo nenávisť voči inej skupine osôb“ nie je v súlade s čl. 1 ods. 1, čl. 26 ods. 4 a čl. 49 Ústavy Slovenskej republiky.

2. Ustanovenie § 423 ods. 1 písm. b/ Trestného zákona v časti „politické presvedčenie“ a ustanovenie § 424 ods. 1 Trestného zákona v časti „politické presvedčenie“ nie je v súlade s čl. 26 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky.

88. Správny súd na pojednávaní oboznámil obsah pripojeného administratívneho spisu Ministerstva vnútra Slovenskej republiky, ktorý sa týka registrácie žalobou dotknutej politickej strany, a obsahuje:

- konanie (203-2-2000/04211) o registrácii politickej strany Strana priateľov vína,
- konanie o zápise štatutárneho orgánu politickej strany Strana priateľov vína,
- konanie o zápise zmeny štatutárneho orgánu politickej strany Strana priateľov vína,
- konanie o zmene adresy sídla a zápise nových stanov zmeny názvu politickej strany Strana priateľov vína,
- konanie o zápise zmeny (doplnenia) štatutárneho orgánu politickej strany Ľudová strana sociálnej solidarity,
- konanie o zmene adresy sídla politickej strany Ľudová strana sociálnej solidarity,
- konanie o zápise nových stanov politickej strany Ľudová strana sociálnej solidarity,
- konanie o zápise zmeny štatutárneho orgánu politickej strany Ľudová strana sociálnej solidarity,
- konanie o zápise zmeny adresy sídla politickej strany Ľudová strana sociálnej solidarity,
- konanie o zápise nových stanov a zmeny názvu politickej strany Ľudová strana sociálnej solidarity,
- konanie o zápise zmeny zaregistrovaných stanov politickej strany Ľudová strana Naše Slovensko,
- konanie o zápise zmeny štatutárneho orgánu politickej strany Ľudová strana Naše Slovensko,
- konanie o zápise zmeny zaregistrovaných stanov politickej strany Ľudová strana Naše Slovensko,
- konanie o zápise zmeny štatutárneho orgánu politickej strany Ľudová strana Naše Slovensko,
- konanie o zápise zmeny štatutárneho orgánu politickej strany Ľudová strana Naše Slovensko,
- konanie o zápise zmeny zaregistrovaných stanov a zmeny adresy sídla politickej strany Ľudová strana Naše Slovensko,
- konanie o zápise zmeny názvu politickej strany Ľudová strana Naše Slovensko v nadväznosti na zápis zmeny zaregistrovaných stanov vykonaný dňa 02.10.2015,
- konanie o zápise zmeny štatutárneho orgánu politickej strany Kotleba - Ľudová strana Naše Slovensko,
- konanie o zápise zmeny zaregistrovaných stanov a zmeny adresy sídla politickej strany Kotleba - Ľudová strana Naše Slovensko.

89. Najvyšší súd SR z pripojeného administratívneho spisu Ministerstva vnútra SR má za preukázané, že dňa 20.10.2000 bola do registra strán Ministerstva vnútra SR zapísaná politická strana pod názvom Strana priateľov vína. Od 19.05.2009 do 22.02.2010 strana fungovala pod názvom Ľudová strana sociálnej solidarity, od 23.02.2010 do 08.11.2015 Ľudová strana Naše Slovensko a od 09.11.2015 po súčasnosť má strana názov Kotleba - Ľudová strana Naše Slovensko. Politická strana bola registrovaná pod číslom 203/2-2000/04211 Ministerstvom vnútra Slovenskej republiky. Štatutárnymi orgánmi strany sú aktuálne podľa vyhlásenia podaného ministerstvu vnútra podľa § 34 ods. 3 písm. b/ zákona č. 85/2005 Z. z. od 07.09.2015 Ing. Mgr. Marián Kotleba a od 27.06.2016 Mgr. Rastislav Schlosár.

90. Najvyšší súd SR ďalej vykonal dokazovanie administratívnymi spismi Štátnej komisie pre voľby a kontrolu financovania politických strán, obsahujúci Výročné správy politickej strany Kotleba - Ľudová

strana Naše Slovensko za roky 2015, 2016 a 2017. Z výročnej správy za rok 2015 vyplýva, že zisk strany v roku 2015 predstavoval sumu 20 383,17 €. Z výročnej správy za rok 2016 vyplýva, že zisk strany v roku 2016 predstavoval sumu 2 118 415 €. Z výročnej správy za rok 2017 vyplýva, že výsledok hospodárenia strany bol vo výške: - 595 436 €.

6.

Ústavný rámec

91. Podľa čl. 1 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky, Slovenská republika je zvrchovaný, demokratický a právny štát. Neviaže sa na nijakú ideológiu ani náboženstvo. Slovenská republika uznáva a dodržiava všeobecné pravidlá medzinárodného práva, medzinárodné zmluvy, ktorými je viazaná, a svoje ďalšie medzinárodné záväzky.

92. Podľa čl. 12 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, ľudia sú slobodní a rovní v dôstojnosti i v právach. Základné práva a slobody sú neodňateľné, nescudziteľné, nepremlčateľné a nezrušiteľné.

93. Podľa čl. 12 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, základné práva a slobody sa zaručujú na území Slovenskej republiky všetkým bez ohľadu na pohlavie, rasu, farbu pleti, jazyk, vieru a náboženstvo, politické, či iné zmýšľanie, národný alebo sociálny pôvod, príslušnosť k národnosti alebo etnickej skupine, majetok, rod alebo iné postavenie. Nikoho nemožno z týchto dôvodov poškodzovať, zvyhodňovať alebo znevýhodňovať.

94. Podľa čl. 19 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, každý má právo na zachovanie ľudskej dôstojnosti, osobnej cti, dobrej povesti a na ochranu mena.

95. Podľa čl. 26 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky sloboda prejavu a právo na informácie sú zaručené.

96. Podľa čl. 26 ods. 2 veta prvá Ústavy Slovenskej republiky, každý má právo vyjadrovať svoje názory slovom, písmom, tlačou, obrazom alebo iným spôsobom, ako aj slobodne vyhľadávať, prijímať a rozširovať idey a informácie bez ohľadu na hranice štátu.

97. Podľa čl. 29 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky právo slobodne sa združovať sa zaručuje. Každý má právo spolu s inými sa združovať v spolkoch, spoločnostiach alebo iných združeniach.

98. Podľa čl. 29 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, občania majú právo zakladať politické strany a politické hnutia a združovať sa v nich.

99. Podľa čl. 29 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky, výkon práv podľa odsekov 1 a 2 možno obmedziť len v prípadoch ustanovených zákonom, ak je to v demokratickej spoločnosti nevyhnutné pre bezpečnosť štátu, na ochranu verejného poriadku, predchádzanie trestným činom alebo na ochranu práv a slobôd iných.

100. Štátna moc vykonávaná prostredníctvom zákonodarných, výkonných a súdnych orgánov pochádza od občanov (čl. 2 ods. 1 Ústavy SR). Účasť občanov v politickom živote spoločnosti, najmä pri kreovaní parlamentu a orgánov samosprávy, ako aj pri voľbe prezidenta, je zabezpečená predovšetkým prostredníctvom politických strán a politických hnutí (čl. 29 ods. 2 Ústavy SR). Funkciou politických strán je okrem iného tvorba politickej vôle v štáte prostredníctvom formovania štátnych orgánov.

101. Vzniku demokratických štátnych orgánov predchádza slobodná súťaž na štáte nezávislých politických strán a hnutí. Až ako výsledok uvedenej súťaže sa tvoria obrysy a hodnoty štátu. Existujúci politický systém vychádzajúci z princípov zastupiteľskej demokracie je založený na slobodnom a

dobrovoľnom vzniku politických subjektov vychádzajúc z rešpektovania základných demokratických princípov, rešpektovania základných práv a slobôd a z odmietnutia násilia ako prostriedku presadzovania politických záujmov.

102. Účelom existencie politických strán a hnutí je v zásade politická reprezentácia zodpovedajúcej časti verejnosti, účasť vo voľbách a snaha získať prostredníctvom nich zastúpenie vo volených orgánoch verejnej moci. Politické strany ako jediné subjekty v demokratickej spoločnosti môžu získať moc a ovplyvniť režim v krajine. Predložením programu, s ktorým sa prezentujú vo voľbách a možnosťou zrealizovať programové východiská, ak uspejú vo voľbách a dostanú sa k moci, sa politické strany a hnutia odlišujú od akýchkoľvek ďalších subjektov práva pôsobiacich v politike.

103. Samotné politické strany a politické hnutia, ich úlohy, existencia aj činnosť požívajú ochranu základných práv a slobôd na strane jednej, a na strane druhej sú garantmi ich dodržiavania.

104. Predpokladom uplatnenia práva združovať sa v politických stranách a hnutiach nie je predchádzajúce uplatnenie práva založiť politickú stranu a politické hnutie.

105. Výkon práva slobodne sa združovať je možné obmedziť len v prípadoch, ak je splnená formálna podmienka a dve materiálne podmienky. Za formálnu podmienku je podľa názoru Najvyššieho súdu SR potrebné považovať silu právnej úpravy, čo znamená, že jedine zákon môže obmedziť právo slobodne sa združovať.

106. Prvou materiálnou podmienkou podľa súdu je, aby obmedzujúce opatrenie bolo nevyhnutné v demokratickej spoločnosti, k čomu zaujal už relevantný názor Ústavný súd SR vo veci PL. ÚS 15/1998, str. 52.

107. Druhou materiálnou podmienkou je existencia relevantného konfliktného záujmu vo vzťahu k bezpečnosti štátu, ochrane verejného poriadku alebo k ochrane práv a slobôd iných, ako aj predchádzanie trestným činom.

108. Zároveň je podľa Najvyššieho súdu SR potrebné dodať, že nie je vylúčená zákonná možnosť demokratického právneho systému zasiahnuť, ak uplatňovanie demokratických pravidiel vedie k deštrukcii systému. Znamená to teda, že napriek ústavne deklarovanej slobodnej politickej súťaži, je možné rozhodnúť aj o diskvalifikácii subjektu, ak v politickej súťaži používa nedovolené prostriedky. Rovnako i v prípade, ak smerovanie subjektu má za cieľ popretie súťaže v jej podstate.

109. Politické strany a politické hnutia nie sú subjektom ochrany čl. 29 Ústavy SR, ale jeho objektom. Zakladanie a zánik politických strán je predmetom úpravy zákona č. 85/2005 Z. z. o politických stranách a politických hnutiach.

110. Zákonná úprava všetkých politických práv a slobôd a jej výklad a požívanie, musia umožňovať a ochraňovať slobodnú súťaž politických síl v demokratickej spoločnosti (čl. 31 Ústavy SR).

7.

Zákonný rámec

111. Podľa § 1 zákona zo dňa 4. februára 2005 číslo 85/2005 Z. z. o politických stranách a politických hnutiach, v účinnom znení, (ďalej len „zákon o politických stranách“), v Slovenskej republike môžu pôsobiť politické strany a politické hnutia (ďalej len „strana“) podľa tohto zákona a európske politické strany a európske politické nadácie podľa osobitného predpisu. Tento zákon ustanovuje podmienky vzniku strany, register strán, podmienky zániku strany, práva a povinnosti strany, hospodárenie a financovanie strany, sankcie za nesplnenie povinností, niektoré pravidlá súčinnosti Slovenskej republiky s Úradom pre európske politické strany a európske politické nadácie a niektoré pravidlá týkajúce sa európskych politických strán so sídlom na území Slovenskej republiky (ďalej len

„európska strana“) a európskych politických nadácií so sídlom na území Slovenskej republiky (ďalej len „európska nadácia“).

112. Podľa § 2 ods. 1 zákona o politických stranách, strana, európska strana a európska nadácia nesmú svojimi stanovami, svojím programom alebo činnosťou porušovať Ústavu Slovenskej republiky, ústavné zákony, zákony a medzinárodné zmluvy.

113. Podľa § 17 ods. 1 zákona o politických stranách, na podanie návrhu na rozpustenie strany je oprávnený generálny prokurátor, ak strana koná v rozpore s § 2 ods. 1. O návrhu rozhoduje správny súd.

114. Podľa § 17 ods. 2 zákona o politických stranách, ak správny súd rozhodol o rozpustení strany s likvidáciou, náhrada primeraných výdavkov a odmena za výkon funkcie likvidátora sa uhrádza z majetku strany.

115. Podľa § 17 ods. 3 zákona o politických stranách ministerstvo aj bez návrhu vykoná výmaz strany z registra strán, ak bola strana právoplatným rozhodnutím správneho súdu rozpustená bez likvidácie.

116. Podľa § 389 SSP ak správny súd po preskúmaní zistí, že žaloba nie je dôvodná, rozsudkom ju zamietne.

117. Podľa § 390 ods. 1 SSP ak správny súd po preskúmaní zistí dôvodnosť žaloby, rozsudkom rozhodne o rozpustení politickej strany. Ak politická strana nemá majetok, správny súd rozhodne o jej rozpustení bez likvidácie. Ak politická strana má majetok, správny súd nariadi likvidáciu a vymenuje likvidátora z osôb, ktoré sú zapísané do zoznamu správcov vedeného ministerstvom spravodlivosti podľa osobitného predpisu. Likvidátorom nesmie byť člen rozpustenej politickej strany.

118. Podľa § 390 ods. 2 SSP v znení účinnom od 1. januára 2019 správny súd v rozsudku podľa odseku 1 zároveň vysloví, že po dobu piatich rokov od právoplatnosti rozsudku osoba, ktorá bola počas prípravy stanov alebo programu politickej strany, ak obsah niektorého z týchto dokumentov bol dôvodom na rozpustenie politickej strany, alebo ktorá počas obdobia keď dochádzalo k činnosti, ktorá bola dôvodom na rozpustenie politickej strany, bola

a) štatutárnym orgánom alebo členom štatutárneho orgánu takejto politickej strany,
b) členom najvyššieho, výkonného, rozhodcovského a revízneho orgánu takejto strany,
c) uvedená na kandidátnej listine takejto politickej strany, ktorá bola podaná v súvislosti s voľbami podľa osobitného predpisu,
nemôže byť členom prípravného výboru akejkoľvek politickej strany, štatutárnym orgánom alebo členom štatutárneho orgánu, členom najvyššieho, výkonného, rozhodcovského a revízneho orgánu akejkoľvek politickej strany.

119. Podľa § 390 ods. 3 SSP vo výroku rozsudku podľa odseku 1 správny súd uvedie názov politickej strany a jej skratku a sídlo, dátum a číslo registrácie politickej strany a to, či nariadil likvidáciu spolu s menom a priezviskom likvidátora.

120. Podľa § 390 ods. 4 SSP rozsudok podľa odseku 1 doručí správny súd po právoplatnosti aj ministerstvu vnútra a Ministerstvu financií Slovenskej republiky. Súčasťou rozsudku je aj zoznam osôb, ktorých sa týkajú obmedzenia podľa odseku 2. Zoznam obsahuje meno, priezvisko, dátum narodenia a adresu trvalého pobytu.

8.

Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd

121. Podľa čl. 11 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, ktorý je uverejnený v Zbierke zákonov Oznámením č. 209/1992 Zb., (ďalej len „Dohovor“) každý má právo na slobodu

pokojného zhromažďovania a na slobodu združovať sa s inými, včítane práva zakladať na obranu svojich záujmov odbory alebo vstupovať do nich.

122. Podľa čl. 11 ods. 2 Dohovoru, na výkon týchto práv sa nemôžu uvaliť žiadne obmedzenia okrem tých, ktoré ustanovuje zákon a sú nevyhnutné v demokratickej spoločnosti v záujme národnej bezpečnosti, verejnej bezpečnosti, predchádzania nepokojom a zločinnosti, ochrany zdravia alebo morálky alebo ochrany práv a slobôd iných. Tento článok nebráni uvaleniu zákonných obmedzení na výkon týchto práv príslušníkmi ozbrojených síl, polície a štátnej správy.

9.

Posúdenie veci Najvyšším súdom Slovenskej republiky

123. Najvyšší súd SR pri rozhodovaní v tejto veci vychádzal najmä z judikatúry EŠLP pretože na Najvyššom súde SR bola doposiaľ meritórne rozhodnutá len jedna vec týkajúca sa rozpustenia politickej strany, a to vec 3SŽ/79/2005.

124. Judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „EŠLP“) k rozpusteniu politických strán ako aj k súvisiacim aspektom (ako je napr. zamietnutie registrácie politickej strany [Tsonev proti Bulharsku, rozsudok zo dňa 13.04.2006], strata mandátu [Sadak a ďalší proti Turecku, rozsudok zo dňa 11.06.2002], nemožnosť kandidovať vo voľbách [Ždanoka proti Lotyšsku, rozsudok zo dňa 16.03.2006] a pod.) je pomerne malá a to nielen vzhľadom na judikatúru o slobode prejavu, či slobode náboženstva, ale aj vzhľadom na judikatúru k iným aspektom slobody združovania. Táto skutočnosť je pochopiteľná z dvoch dôvodov, a to, že v štátoch Rady Európy k rozpusteniu politickej strany dochádza len ojedinele a taktiež z dôvodu, že rozpustenie politickej strany je všeobecne považované za opatrenie ultima ratio, ku ktorému je potrebné pristupovať veľmi obozretne.

125. Článok 11 Dohovoru sa vzťahuje aj na politické strany, resp. na ich rozpustenie, i keď uvedený článok explicitne túto problematiku neobsahuje. EŠLP opakovane potvrdil zásadnú úlohu politických strán v demokratickom zriadení, kde sú nositeľmi práv a slobôd zaručených čl. 11 Dohovoru. Politické strany predstavujú formu združovania, ktorá je zásadná pre správne fungovanie demokracie, pretože z ich úlohy vyplýva možnosť ovplyvňovať režim v štáte ako celku. Vzhľadom k tomu, že sa podieľajú na kolektívnom výkone práva na slobodu prejavu, môžu sa domáhať ochrany podľa čl. 10 a 11 Dohovoru, práve preto, že akékoľvek opatrenia prijaté voči nim sa súčasne dotýka slobody združovania, a teda aj stavu demokracie v danom štáte.

126. Politické strany sa líšia od iných subjektov, keďže sa pohybujú v politickom zápase a vzhľadom k ich kľúčovej úlohe pre demokratické zriadenie, vyžadujú zvýšenú ochranu [Refah Partisi proti Turecku, § 87].

127. Sloboda združovania je úzko spojená so slobodou zhromažďovania [Baczowski a ďalší proti Poľsku, rozsudok zo dňa 03.05.2007], so slobodou prejavu [Partidul Comunistilor (Nepeceristi) a Ungureanu proti Rumunsku, § 44] a slobodou náboženstva [Moskovská pobočka Armády spásy proti Rusku, rozsudok zo dňa 05.10.2006, §§ 58-62; Refah Partisi proti Turecku, §§ 90-95] a musí byť vo svetle práv garantovaných týmito článkami aj vykladaná.

128. Podľa EŠLP, politická strana môže usilovať o zmenu právneho a ústavného poriadku štátu za predpokladu splnenia dvoch podmienok, a to:

1. použité prostriedky musia byť zákonné a demokratické;

2. navrhovaná zmena (cieľ) musí byť sama o sebe zlučiteľná so základnými princípmi demokracie [Yazar a ďalší proti Turecku, § 49; Refah Partisi proti Turecku, § 98; Partidul Comunistilor (Nepeceristi) a Ungureanu proti Rumunsku, § 45; Socialistická strana a ďalší proti Turecku, §§ 46-47; Stankov a Zjednotená makedonská organizácia Ilinden proti Bulharsku, § 97].

129. Podľa názoru Najvyššieho súdu SR z uvedeného vyplýva, že politická strana, ktorej predstavitelia vyzývajú k násiliu alebo ktorej politický program nerespektuje pravidlá demokracie, prípadne usiluje o ich zničenie alebo sleduje porušovanie uznávaných práv a slobôd, nemôže v rámci zákona, Ústavy SR či Dohovoru hľadať ochranu pred sankciami, ktoré sú jej z týchto dôvodov uložené.

130. S ohľadom na významnú úlohu, ktorú hrajú politické strany v riadne fungujúcej demokracii [Zjednotená komunistická strana Turecka a ďalší proti Turecku, § 25; Tsonev proti Bulharsku, § 51], musia byť výnimky uvedené v čl. 11 ods. 2 Dohovoru, v prípade politických práv vykladané reštriktívne; iba presvedčivé a závažné dôvody môžu ospravedlniť obmedzenie ich slobody združovania [Strana slobody a demokracie (ÖZDEP) proti Turecku, § 44; Tsonev proti Bulharsku, § 51].

131. Pri rozhodovaní, či bola naplnená podmienka nevyhnutnosti v zmysle čl. 11 ods. 2 Dohovoru a čl. 29 ods. 3 Ústavy SR, má Najvyšší súd SR iba obmedzenú mieru posudzovacej voľnosti (margin of appreciation). [Zjednotená komunistická strana Turecka a ďalší proti Turecku, § 46; Sidiropoulos a ďalší proti Ľecku, § 40; Tsonev proti Bulharsku, § 51].

132. Pri skúmaní nevyhnutnosti zásahu v demokratickej spoločnosti potom pojem „nevyhnutný“ v zmysle čl. 11 ods. 2 Dohovoru podľa ustáleného testu ESLP (aplikovaného na základe klauzuly v čl. 8 - 11 Dohovoru) vyžaduje, aby zásah do dotknutého ľudského práva zodpovedal:

a/ „naliehavej spoločenskej potrebe, resp. nevyhnutnosti“ a bol

b/ „primeraný sledovaným legitímnym cieľom“ [Partidul Comunistilor (Nepeceristi) a Ungureanu proti Rumunsku, § 47].

133. V kontexte rozpúšťania politických strán pri rozhodovaní súdu, či rozpustenie danej politickej strany zodpovedá „naliehavej spoločenskej potrebe“, skúmal Najvyšší súd SR najmä nasledujúce skutočnosti (vykonal test proporcionality):

o Existujú dostatočné dôkazy (plausible evidence) o tom, že riziko ohrozenia demokracie - za predpokladu, že bolo preukázané, že toto riziko existuje - je dostatočne bezprostredné?

o Je možné konanie a prejavy predstaviteľov, ktoré sú namietané v žalobe, v rámci posudzovania vecí, pričítať ako prítiažujúcu okolnosť žalovanej politickej strane?

o Tvoria konanie a prejavy pričítateľné politickej strane skutkový základ, ktorý podáva jasný obraz o spoločenskom modeli, o ktorý táto strana usiluje, a či je tento v rozpore s ponímaním „demokratickej spoločnosti?“ [Refah Partisi proti Turecku, § 104].

134. Najvyšší súd SR po vykonanom dokazovaní dospel k záveru, že na uvedené otázky vyhodnotiac každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy ako celok, je možné odpovedať v rozsahu predložených dôkazov negatívne.

135. Najproblematickejší bod testu podľa najvyššieho súdu spočíva v prvku bezprostrednosti ohrozenia demokracie. ESLP totiž opakovane konštatoval, že: „štát môže s ohľadom na to, že sama pluralita myšlienok a strán je inherentným prvkom demokracie, zabrániť realizácii politického projektu, nezlučiteľného s normami Dohovoru, skôr, než bude uvedený do praxe konkrétnymi aktmi, ktoré môžu ohroziť mier a demokratický režim v štáte“. [Refah Partisi proti Turecku, § 102]. Ide dokonca o pozitívny záväzok zmluvnej strany Dohovoru [§ 103]. Ide v podstate o načasovanie rozpustenia, pričom podľa judikatúry ESLP, v podstate nie je rozhodujúce ani tak konanie politickej strany (či strana skutočne vyzýva k násiliu, či sa jej jednotliví členovia násilia dopúšťajú, či strana buduje vlastné milície, úroveň organizovanosti a disciplíny a pod.), ako skôr príležitosť zmenu realizovať (tzn. veľkosť strany a počet mandátov v parlamente). Inými slovami (s istým zjednodušením), pokiaľ je strana marginálna, tak môže hlásať čokoľvek, ale akonáhle získa väčší počet hlasov, bude rozpustená, pretože získala „reálny potenciál politickú zmenu realizovať“.

136. Z vykonaného dokazovania podľa názoru najvyššieho súdu je možné dospieť k záveru, že žalobca nepredložil dôkazy o tom, že riziko ohrozenia demokracie žalovanou politickou stranou je dostatočne bezprostredné. Žalovaná politická strana je síce stranou parlamentnou so 14 zvolenými

poslancami (aktuálne s 13 poslancami), avšak na prijatie akéhokoľvek zákona či len zmeny zákona nedisponuje potrebným počtom hlasov. Aby bolo možné pristúpiť k rozpusteniu politickej strany, nestačí podľa názoru najvyššieho súdu, len populistické prehlasovanie protiústavných cieľov, ale žalovaná politická strana musí skutočne bojovať proti slobodnému demokratickému poriadku alebo existencii štátu na strane jednej a žalobca v žalobe opísanými konkrétnymi skutkami musí takéto konanie opísať a podložiť dôkazmi. Za tohto skutkového stavu veci najvyšší súd sa nateraz nestotožnil s tvrdením žalobcu o bezprostrednej existencii rizika ohrozenia existujúceho demokratického zriadenia, keďže nebolo dostatočne konkrétne preukázané.

137. Pri ďalšom žalobnom bode a to vo vzťahu k trestnej činnosti predstaviteľov žalovanej politickej strany a k prebiehajúcim trestným konaniam najvyšší súd riešil právnu otázku existencie tzv. prvku pričítateľnosti konania predstaviteľov žalovanej politickej strany samotnej politickej strane. ESLP totiž v judikatúre konštatuje, že: „pre posúdenie cieľov a zámerov politickej strany nemožno brať do úvahy ako jediné kritérium jej stanov a program; obsah jej programu musí byť porovnaný s konaním predstaviteľov strany a názorom, ktoré títo predstavitelia zastávajú“. [Segerstedt-Wiberg a ďalší proti Švédsku, § 91; Refah Partisi proti Turecku, § 101, Zjednotená komunistická strana Turecka a ďalší proti Turecku, § 46; Socialistická strana Turecka a ďalší proti Turecku, § 50; a Strana slobody a demokracie (ÖZDEP) proti Turecku, § 45]. Nemožno totiž vylúčiť, že politický program nejakej strany skrýva ciele a úmysly odlišné od tých, ktoré sú verejne prezentované.

138. Najvyšší súd SR si v súlade so štrasburskou judikatúrou osvojil nasledujúce východiská na posúdenie uvedených otázok:

1. prejavy predstaviteľov (predsedu a podpredsedu) politickej strany sa pričítajú strane ako celku vždy;
2. prejavy ostatných poslancov a lokálnych politikov iba v prípade, pokiaľ sa od nich strana nedišancuje [Refah Partisi proti Turecku, § 115], (čo je dost nerealistické a správne kritizované v nesúhlasom stanovisku sudcov Fuhrmanna, Loucaidese a Bratzy v rozsudku sedemčlenného senátu vo veci Refah Partisi). Tento prvok môže slúžiť buď v prospech politickej strany [a to v prípade nepovolenia jej registrácie, pretože sa nemohli jej predstavitelia ešte prejavíť, alebo v jej neprospech (inými slovami, pokiaľ politický program k rozpusteniu nestačí, ďalší dôkazný materiál možno nájsť v prejavoch straníckych predstaviteľov.

139. Najvyšší súd v tejto veci rozhoduje ako súd správny, nie trestný súd. Do právomoci správneho súdu nepatrí rozhodovanie v trestných veciach, teda správny súd nerozhoduje, či sa fyzická alebo právnická osoba dopustila spáchania trestného činu, t. j. o vine a nerozhoduje ani o treste. Správny súd nemá právomoc rozhodnúť o tejto otázke ani prejudiciálne. Rovnako ani podľa § 132 SSP o otázke či sa predseda žalovanej politickej strany a dvaja parlamentní poslanci uvedení v žalobe, dopustili spáchania trestného činu. Vzhľadom na uvedené závery nie je teda podľa názoru najvyššieho súdu právne možné, aby súd pričítal v tomto štádiu trestných konaní (body 83, 84, 85 odôvodnenia rozsudku) trestnosť tam opísaných skutkov ako priťažujúce okolnosti v neprospech žalovanej politickej strany. A to aj napriek tomu, že boli uplatnené ako rozhodujúce žalobné body v tejto veci.

Keďže ku dňu vyhlásenia tohto rozsudku nebol nikto z menovaných čelných predstaviteľov strany právoplatne odsúdený a žalobca nepodal procesný návrh napr. na prerušenie tohto konania podľa § 100 ods. 2 písm. a/ SSP, najvyšší súd rozhodol na podklade aktuálneho stavu veci, keďže s účinnosťou od 1. januára 2019 čl. II. zákona č. 344/2018 Z. z. z 27. novembra 2018, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 85/2005 Z. z. o politických stranách a politických hnutiach v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony, novelizoval aj ustanovenie § 388 SSP tak, že stanovil Najvyššiemu súdu SR lehotu šiestich mesiacov na rozhodnutie o žalobe Generálneho prokurátora SR. Lehota v tejto veci súdu uplynie dňa 30. júna 2019 (§ 493a SSP).

140. Na základe uvedených ustanovení zákona a zisteného skutkového stavu veci potom možno podľa správneho súdu vyvodíť záver, že žalobná argumentácia vo vzťahu k trestnému stíhaniu predsedu žalovanej politickej strany a dvoch parlamentných poslancov, nie je právne relevantná a vo vzťahu k meritu veci uvedené tvrdenia žalobcu nebolo možné v tomto štádiu konania považovať za právne preukázanú argumentáciu pri rozhodovaní o rozpustení politickej strany pretože až do právoplatného skončenia trestných vecí platí prezumpcia nevinu. Z uvedeného vyplýva podľa názoru najvyššieho

súdu záver, že i na druhú otázku testu proporcionality musel najvyšší súd vo vzťahu k žalobe, odpovedať negatívne.

141. Na tretiu otázku testu Najvyšší súd SR hľadal odpoveď vo vykonanom dokazovaní a je názoru, že medzi účastníkmi nebolo sporné, že žalovaná strana v rámci svojho politického programu presadzuje vystúpenie Slovenskej republiky zo združenia NATO a má záujem o vypísanie referenda s otázkou o vystúpení Slovenskej republiky z Európskej únie. Podľa názoru súdu tieto hodnotové východiská nepostačujú samé o sebe, v tomto štádiu konania, za dôkazy, ktoré by mohli viesť k rozpusteniu politickej strany. Nateraz nebolo preukázané, že by žalovaná na uvedený zámer použila prostriedky nezlučiteľné s právnym poriadkom Slovenskej republiky.

142. Najvyšší súd konštatuje, že na rozhodnutie súdu o rozpustení politickej strany musí žalobca v tomto druhu súdneho konania predložiť nielen dôkazy o existencii bezprostredného ohrozenia demokracie, ale aj o nezlučiteľnosti politického programu politickej strany s demokratickou spoločnosťou.

143. Prvok nezlučiteľnosti politického programu žalovanej politickej strany s demokratickou spoločnosťou senát posudzoval samostatne, pričom do úvahy vzal najmä nasledujúce kritériá:

1. rešpektuje či nerešpektuje program žalovanej strany národnú suverenitu, územnú celistvosť a právny i ústavný poriadok Slovenskej republiky?
2. obsahuje program žalovanej politickej strany odkaz (resp. absentuje odkaz) na zásady demokracie ako napr. na politickú pluralitu, všeobecné hlasovanie a voľnú účasť na politickom živote;
3. obsahuje program ustanovenia, ktoré by bolo možné vyložiť ako výzvy k násiliu, k povstaniu či inej forme odmietnutia demokratických princípov či k „diktatúre“ [Socialistická strana Turecka a ďalší proti Turecku, § 45; Partidul Comunistilor (Nepeceristi) a Ungureanu proti Rumunsku, § 54; a contrario Komunistická strana Nemecka proti Spolkovej republike Nemecko)];
4. existujú či neexistujú v programe pasáže kritizujúce zneužitie moci komunistickými/extrémistickými stranami existujúcimi pred rokom 1989, resp. pasáže dištancujúce sa od uvedeného zneužitia moci [Partidul Comunistilor (Nepeceristi) a Ungureanu proti Rumunsku, § 55].

144. Najvyšší súd z obsahu priložených listinných dôkazov zistil, že program žalovanej politickej strany je obsiahnutý v programových cieľoch strany a vo volebnom programe. Stanovy politickej strany ĽS Naše Slovensko obsahujú v článku 2 východiská programu v časti Programové ciele strany, ktorými sú:

- udržiavať a prehlbovať charakter právneho a spravodlivého štátu,
- budovať a prehlbovať skutočne sociálne, trhové a ekologicky orientované hospodárstvo, založené na súkromnom vlastníctve a podpore širokej podnikateľskej vrstvy,
- zabezpečiť sociálne istoty obyvateľstva,
- udržiavať a prehlbovať trvalo slobodnú a zdravú spoločnosť, vrátane bezpečnostných istôt,
- v duchu spoločenských zásad a kresťanských tradícií sa stavať proti všetkým formám násilia a nespravodlivosti,
- s ohľadom na budúce generácie presadzovať udržateľný život na Zemi,
- zabezpečiť prístup ku vzdelaniu všetkým, ktorí majú na to schopnosti a prejavia záujem,
- presadzovať záujmy tradičných rodín, najmä viacdenných,
- k politickým aktivitám zoskupovať všetky demokraticky zmýšľajúce sily, ktoré podporujú program ĽS Naše Slovensko.

145. Program strany „10 bodov za naše Slovensko!“ rozvíja a konkretizuje programové ciele strany. V bode 1 s názvom: „Zastavíme ďalšie rozkrádanie štátu!“ strana poukazuje na rozkrádanie štátu a plytvanie verejnými financiami. „Kým mnohé slušné rodiny žijú v otrasných podmienkach, zlodeji z vlády si užívajú nevídaný luxus a paraziti majú všetko zadarmo. Z našich daní. Žiadny politik viac nebude beztriestne kraďnúť a žiť na úkor národa!“

146. V bode 2 programu strana stanovila cieľ „spraviť poriadok s parazitmi v osadách, ochrániť ľudí pred stupňujúcim sa cigánskym terorom“. Strana v programe uvádza okrem iného: „... slušní ľudia na Slovensku sú dennodenne okrádani, znásilňovaní a vraždení cigánskymi extrémistami. Vláda dnes chráni zlodejov a parazitov, nie obeť ich zločinov a nemá odvahu konať a tvrdo zasiahnuť proti cigánskému teror. Každý zločinec si musí byť vedomý toho, že proti nemu nasadíme nielen políciu, ale aj Domobranu! Nebudeme tolerovať ani žiadne čierne stavby. Zlikvidujeme ich všetky - rýchlo a bez rozdielu!“

Za účelom splnenia cieľov stanovených v bode 2 chce žalovaná strana založiť tzv. Domobranu, o čom súdu predložila návrh zákona. Strana v programe plánuje zaviesť policajné cvičenia v čiernych osadách. Zlikviduje čierne stavby - paláce zbohatlíkov aj nelegálne osady.

147. Najvyšší súd konštatuje, že žalovaná prezentovala viackrát názor, že existujúce bezpečnostné zložky na Slovensku nestačia na boj s kriminalitou a zločinom proti ktorému strana plánuje nasadiť nielen políciu ale aj Domobranu. S odvolaním sa na násilný trestný čin spáchaný Rómom vo vlaku na trase z Nových Zámkov do Zvolena podľa priloženého zvukového záznamu zo strany žalovanej, už aj hliadky vo vlakoch realizovali. Podľa vyjadrenia predsedu žalovanej strany na pojednávaní súdu dňa 9. apríla 2019, hliadky vo vlakoch fungujú na princípe, že ľudia dobrovoľníci, ktorým to nie je ľahostajné, cestujú vo vlakoch ako normálni cestujúci, majú zaplatené cestovné traťové lístky, vozia sa vo svojom voľnom čase tými vlakmi a v prípade, že postrehnú, zaznamenajú akúkoľvek nejakú problémovú situáciu, konflikt alebo čokoľvek, čo by mohlo do narušenia zákona alebo do ohrozenia života, zdravia, majetku ľudí vyústiť, okamžite volajú štátnu políciu.

148. Súd konštatuje, že žalobca v konaní nepreukázal, že by išlo o poriadkové zložky strany, ktoré by boli ozbrojené, vycvičené, používajúce násilie a donucovacie prostriedky bez zákonného splnomocnenia, prípadne používajúce nedovolené bojové umenia alebo strelné zbrane v rozpore so zákonom. Rovnako žalobca nepredložil súdu dôkazy, že by vlakové hliadky mali organizačnú štruktúru či veliteľa, prípadne, že by členovia hliadky absolvovali výcvik. Podľa názoru súdu ide o aspekty budovania svojpomoci vychádzajúce z aktuálneho sociálneho postavenia občanov. Nebolo zatiaľ dôkazmi preukázané, že ide o konanie mimo zákonných noriem Slovenskej republiky, prípadne, že by v konkrétnych prípadoch dochádzalo k porušeniu čl. 12 alebo čl. 17 a 19 Ústavy Slovenskej republiky.

149. V bode 3 s názvom: „Zavedieme spravodlivý sociálny systém!“, strana uvádza, že „Kým slušní ľudia si musia na svoje živobytie zarábať prácou, cigánski extrémisti dostanú všetko zadarmo - domy, sociálne dávky aj príspevky“. Ďalej sa v programe žalovanej uvádza aj „... Človek, ktorý celý život poctivo pracoval, má menší príjem, ako nikdy nepracujúci cigánsky zlodej. Dôchodcom vláda zdvihla dôchodky o smiešnych 1,90 €. Musia si však doplácať na zubára, lieky aj zdravotné pomôcky. A paraziti, ktorí neodpracovali ani deň, majú všetko zadarmo. Štát im za naše dane stavia byty a stará sa o ich deti. Odstránime túto do neba volajúcu nespravodlivosť! Raz a navždy prestaneme z našich daní živiť všetkých tých asociálnych parazitov. Kto nechce pracovať, nech ani neje! Z ušetrených peňazí podporíme mladých ľudí tak, aby si mohli založiť rodiny. Tým, ktorí odmietnu pracovať, nedáme zadarmo vôbec nič - žiadne domy, dávky ani príspevky.“

150. K uvedenému Najvyšší súd SR konštatuje, že žalobná argumentácia Generálneho prokurátora SR k časti 2 a 3 programu žalovanej je dôvodná. Z obsahu uvedeného textu je možné evidentne vnímať, že je proti rómsky zameraný napr. keď je uvedené: „cigánski extrémisti dostanú všetko zadarmo“ alebo na inom mieste sa uvádza „spraviť poriadok s parazitmi v osadách“. Uvedené časti programu je možné podľa názoru súdu vnímať jednoznačne ako politickú propagandu žalovanej, ťažiacu z dlhodobého neriešeného problému postavenia našich rómskych spoluobčanov v slovenskej spoločnosti ako aj z aktuálnej spoločenskej situácie. Žalovaná len do svojho politického programu preberá etnofóbické stereotypy, ktoré sa vyskytujú vo všeobecnom vnímaní spoločnosti. Aby bolo možné pristúpiť z uvedeného dôvodu k tak závažnej sankcii ako je rozpustenie politickej strany, nestačí stupeň intenzity prehlásení vyjadrený v programových cieľoch žalovanej v bode 2 a 3 programu.

151. Program žalovanej sa ďalej venuje aj imigrantom. Má názov: „Nedovolíme imigrantom obsadiť Slovensko! Slovensko nie je Afrika! Nikdy sa nepodriadieme cudzincom!“. Strana chce obnoviť ochranu štátnych hraníc, pričom na ochranu hraníc nasadí armádu. V programe strana uvádza, že: „neprijmeme ani jedného imigranta“ a tiež, že: „Všetkých imigrantov, ktorých k nám natlačila Európska únia alebo doviezla vláda, vyhostíme!“. Strana zdôrazňuje, že na rozdiel od iných politických strán, národ ani Boha nikdy nezradí. Nedovolí imigrantom obsadiť Slovensko.

152. Uvedené programové ciele podľa názoru Najvyššieho súdu SR korešponujú s aktuálnou vládou politikou, pričom je možné odkázať aj na žalobu vlády SR, ktorá bola podaná na Súdny dvor EÚ v otázke kvót na prerozdeľovanie migrantov v rámci EÚ.

153. Vo vzťahu k uvedeným programovým cieľom Generálny prokurátor SR výslovne neformuloval ďalší konkrétny právny dôvod, v ktorom vidí porušenie Ústavy SR a nekonkretizoval ustanovenie právneho predpisu, ktorý má byť žalovanou porušený, preto súd konštatuje, že žalobca v tejto časti neunesol dôkazné bremeno.

154. Najvyšší súd SR na základe vykonaného dokazovania dospel k záveru, že žalovanú stranu nie je možné rozpustiť len preto, že kritizuje ústavný a právny poriadok štátu a že sa zúčastňuje na tvorbe verejnej debaty na politickej scéne. Aby bolo možné pristúpiť k rozpusteniu politickej strany, nestačí samé o sebe len prehlasovanie protiústavných cieľov, ale žalovaná politická strana musí skutočne vykonať úkony smerujúce proti slobodnému demokratickému poriadku alebo existencii štátu, čo v tomto konaní nebolo žalobnou argumentáciou dostatočne preukázané. Právomocou Najvyššieho súdu SR v kontradiktórnom súdnom spore tohto typu v právnom štáte, nie je suplovanie úlohy žalobcu a vyhľadávanie dôkazov na jeho tvrdenia. Dôkazné a argumentačné bremeno zaťažuje Generálneho prokurátora SR z čoho vyplýva, že v pochybnostiach ku ktorým dospel súd v tejto veci, resp. pri nejasnostiach a pri nedostatku dôkazov sa musí najvyšší súd vždy prikloniť na stranu žalovanej (politickej) strany plne v súlade s pravidlom *in dubio pro libertate*.

155. Súd pri svojom rozhodovaní nemohol hodnotiť terminológiu používanú žalovanou politickou stranou popísanú v niektorých prípadoch v žalobe, pretože žalobca pri jej označovaní nikde neuvádzal, kde konkrétne, kým a za akých okolností posudzované termíny odzneli. Avšak práve tieto okolnosti sú vo väčšine prípadov rozhodné, aby sa dal posúdiť skutočný obsah a dôsledok obsahu, ktorý táto terminológia napĺňa.

156. Najvyšší súd všeobecne akceptuje koncept „democracie schopnej brániť sa“ (democracy capable of defending itself, wehrhafte/streitbare Demokratie), pričom v tejto súvislosti poukazuje na aktuálny spoločenský vývoj, na demokratické výsledky volieb v Banskobystrickom samosprávnom kraji, ako aj na aktuálne výsledky prezidentských volieb v tomto roku.

157. Dôvody pre rozpustenie politickej strany formuluje § 2 ods. 1 zákona o politických stranách negatívne, a to tak, že strana nemôže svojimi stanovami, programom alebo činnosťou porušovať ústavu, ústavné zákony, zákony a medzinárodné zmluvy. Ak strana porušuje tieto právne predpisy, je to dôvod pre podanie žaloby na jej rozpustenie (§ 17 ods. 1 citovaného zákona). Podľa názoru Najvyššieho súdu SR je potrebné zdôrazniť, že vzhľadom na význam politických strán pre demokratický štát sú zákonné dôvody koncipované príliš široko, čo môže zvädzať k zjednodušeným záverom, že každé či akékoľvek hoci aj jednorazové porušenie právnych predpisov predstaviteľmi politickej strany či samotnou politickou stranou je dôvodom pre jej rozpustenie. Na strane druhej dospel k záveru, že obmedzovanie základných práv a slobôd môže byť v demokracii za určitých okolností nielen legitímne, ale dokonca nevyhnutné a to v prípade, ak na takýto záver svedčia predložené dôkazy.

158. K žalobným dôvodom o sympatizovaní žalovanej politickej strany a jej príklone k režimu totalitného vojnového Slovenského štátu z rokov 1939 - 1945 Najvyšší súd SR konštatuje, že práve prebiehajúce trestné konania vedené voči predsedovi žalovanej politickej strany a aj proti poslancom strany právoplatne vyriešia právnu otázku, či konanie menovaných je trestnou činnosťou, ktorá

propaguje nedovolené hnutia a ideológie nezlučiteľné s právnym poriadkom Slovenskej republiky. Až na podklade právoplatných rozhodnutí vydaných v trestných konaniach, by bolo možné v tomto druhu správneho konania posúdiť dôvodnosť i tu zmienenej žalobcovej argumentácie.

159. Najvyšší súd k ďalšej žalobnej argumentácii a to vo vzťahu k hymnickej piesni „Hej Slováci!“, ktorú ako slávnostnú pieseň zložil evanjelický kňaz, básnik a historik Z. v roku 1834 konštatuje, že je pravdivé tvrdenie žalobcu, že pieseň bola v rokoch 1939 - 1945 hymnou vojnového Slovenského štátu a v súčasnosti je prezentovaná ako hymna žalovanej. Z bežne dostupných informácií je súdu známe, že podľa Hlavy II., bod 7 stanov Matice Slovenskej je aktuálne aj oficiálnou zvučkou Matice Slovenskej a to v hudobnej úprave H.. Rovnako sa pieseň používa na stretnutiach vrámci celého Slovenska. Z toho dôvodu je súd názoru, že uvedený dôkaz nepostačuje na rozpustenie žalovanej politickej strany, keďže sa nedá o tejto piesni výhradne skonštatovať, že symbolizuje výlučne Slovenský vojnový štát.

160. Súd sa stotožnil s tvrdeniami žalobcu, že slovný pozdrav „Na stráž!“ bol úradným pozdravom vojnového Slovenského štátu na základe vládneho nariadenia a aj heslo „Za Boha a národ! - vždy, všade a v každom ohľade.“ Pričom imanentnou súčasťou Slovenského štátu z rokov 1939 - 1945 bola legislatíva ako aj uplatňovanie potláčania základných práv a slobôd svojich občanov, o čom nesporne svedčia arizačné zákony, ústavný zákon č. 68/1942 Sl. z. o vysťahovaní Židov, na podklade ktorých došlo k transportom Židov do koncentračných táborov.

161. Najvyšší súd dodáva, že uvedený záver je všeobecne známou skutočnosťou aj z judikatúry Najvyššieho súdu SR. V tejto súvislosti poukazuje aj na rozsudok č. k. 8Sr/1/2014-91 zo dňa 1. júna 2016, ktorým súd potvrdil napadnuté rozhodnutie Ministerstva vnútra Slovenskej republiky z 31. marca 2014, č. VVS/1-900/90-40785 o odmietnutí návrhu na registráciu združenie s názvom Ľudová stráž. V uvedenom rozsudku sa konštatuje, že slovný pozdrav - „Na stráž!“, zaviedol ako prvý už v roku 1934 ako pozdrav skautov organizátor slovenského katolíckeho skautingu profesor M., a to ako náhradu českého „Bud' připraven!“. Až neskôr tento pozdrav začali používať aj iné organizácie a inštitúcie. To však nič nemení na skutočnosti, že pozdrav „Na stráž“ v podobe hlasového prejavu je tzv. malým pozdravom a pozdrav „Na stráž“ s postojom v pozore a pravou rukou zdvihnutou do výšky očí a mierne pootočenou, sa považuje za tzv. veľký pozdrav Hlinkovej mládeže.

Najvyšší súd SR k uvedenej argumentácii žalobcu uvádza, že je neurčitá. V konaní nebolo žalobcom preukázané kedy konkrétne malo dôjsť zo strany žalovanej, resp. jej členov, k porušeniu právneho poriadku Slovenskej republiky v naznačenom smere a rovnako žalobca žiadnym dôkazom nepreukázal súdu intenzitu protiprávneho konania tohto druhu, ktoré by postačovalo na rozpustenie politickej strany.

162. Konajúci súd považuje za potrebné poukázať aj na prípad týkajúci sa žaloby na rozpustenie Dělnické strany pred Nejvyšším správním soudem v Českej republike. Nejvyšší správní soud ČR v rozsudku č. j. Pst 1/2008-66 zo dňa 04.09.2009 uviedol, že ukončenie činnosti politickej strany jej rozpustením je v demokratickom právnom štáte mimoriadnym zásahom nielen do základných práv a slobôd tých, ktorí takéto práva a slobody využili, ale i do celkovej podoby slobodnej súťaže politických síl.

163. Najvyšší súd konštatuje, že v tomto konaní neposudzoval činnosť politickej strany Slovenská pospolitost' - Národná strana, ktorá bola rozpustená rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 1. marca 2006 vo veci sp. zn. 3SŽ 79/2005. Dôvodom rozpustenia uvedenej strany bolo, že svojimi stanovami a programom porušila čl. 12, 30 a čl. 33 Ústavy SR. Súd vo veci rozhodol a existuje tu prekážka rozhodnutej veci - res iudicata.

164. Poukazujúc aj na tiché pochody proti fašizmu, ktoré sprevádzali pojednávanie Najvyššieho súdu SR, súd považuje za potrebné zdôrazniť, že si je vedomý zločinov, ktoré boli spáchané na našom území počas druhej svetovej vojny, nezabudol ani na tých, ktorí ich na vlastnej koži alebo priamo v rodinách zažili. Najvyšší súd však v tomto konaní nemá právomoc rozhodovať o skutkoch minulosti. Tento súd bol oprávnený rozhodnúť len o podanej žalobe v rozsahu svojej právomoci a na základe predložených dôkazov, podľa Ústavy SR, zákonov Slovenskej republiky a medzinárodných zmlúv,

ktorými je Slovenská republika viazaná, o tom či žaloba naplnila zákonné podmienky na rozpustenie žalovanej politickej strany.

165. Najvyšší súd dospel k záveru, že s poukazom na neukončené trestné konania sa nemôže zaoberať žalobou z hľadiska či strana a jej predstavitelia alebo jej členovia porušujú ustanovenia Trestného zákona.

166. Vzhľadom na to, že žaloba na rozpustenie politickej strany je najsilnejším zásahom v demokratickej spoločnosti do práva na združovanie občanov v politických stranách, je potrebné v každom štádiu konania skúmať, či nie je dostatočné použiť aj menej drastický prostriedok na elimináciu jednotlivých prejavov členov alebo organizačných zložiek strany tak, aby sa dosiahol účel sledovaný zákonom. Jedná sa najmä o trestné stíhanie konkrétnych osôb a elimináciu ďalších nedovolených alebo protispoločenských činností administratívnymi prostriedkami nižších stupňov. Ako bolo vyššie uvedené, trestné stíhanie práve prebiehajú.

167. Je potrebné vzhľadom na všetky demokratické a ústavné princípy, ktoré boli vyššie uvedené konštatovať, že politickú stranu nie je možno postihnúť za jej kritiku právneho ani ústavného poriadku štátu. Nie je sporné, že niektoré z tém, ktorých sa strana chopila odrážajú hlboké a spoločenské problémy. Pomenovanie páľčivých problémov spoločnosti je právom jednotlivca aj politickej strany, limitom nemôže byť ani používanie politicky nekorektného jazyka, ktorý môže byť vnímaný iba ako predel medzi spoločensky slušnými a neslušnými, nie je však kritériom protiprávnosti, a toľž nie ako kritérium na rozpustenie politickej strany. Sloboda prejavu musí byť zachovaná aj vtedy, keď určité prejavy môžu byť vnímané ako veľmi kontroverzné a aj vtedy, keď sa drvivá väčšina spoločnosti s týmito prejavmi nestotožní. Toto právo totiž tvorí jeden zo základných pilierov demokratického právneho štátu.

168. Súd je oprávnený rozhodnúť len v rozsahu podanej žaloby a predložených dôkazov. Najvyšší súd v právnom štáte rozhoduje na základe predložených dôkazov, podľa Ústavy SR, zákonov Slovenskej republiky a medzinárodných zmlúv, ktorými je Slovenská republika viazaná. Vzhľadom na uvedené, po oboznámení sa so všetkými predloženými dôkazmi, Najvyššiemu súdu SR neostávala iná možnosť, než žalobu zamietnuť pretože žalobca, Generálny prokurátor SR, neuniesol dôkazné bremeno.

169. S poukazom na uvedené závery dospel Najvyšší súd SR k záveru, že žaloba nie je dôvodná, preto ju podľa § 389 SSP zamietol.

10.

170. O trovách konania súd rozhodol podľa § 170 písm. c/ SSP tak, že žiadnemu z účastníkov náhradu trov konania nepriznal, keďže konanie bolo v tejto veci začaté na základe žaloby podanej prokurátorom.

Poučenie :

Proti tomuto rozsudku n i e j e prípustný opravný prostriedok.

